

DOMOLJUB

Izba je vsak četrtik. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 37.

V Ljubljani, dne 10. septembra 1908.

Leto XXI.

Ne dajmo se razdvojiti!

Pridni Rimljani so imeli pregovor: Nulla dies sine linea — Noben dan brez vrste. To se pravi: Noben dan naj ne mine, da ne bi kaj koristnega storil. Naši liberalci so si ta rek prikrojili po svoje, češ: Noben dan brez laži in obrekovanja. Za tarčo so si izbrali naše državnozbornske poslance, ki bi jim radi izpodnesli zaupanje pri ljudstvu. Venomer trobijo o njih, da niso še nič storili za kmeta. Zlasti ob letošnji suši so mislili, da se jim posrečijo njihovi umazani nameni.

Povejmo najprej splošno to-le, da bodo slišali vsi, ki se jih tiče: Naši državni poslanci drže skupaj kot trdna veriga. Mirno lahko rečemo, da ga ni kluba v državnem zboru, ki bi se po edinosti in medsebojnem prijateljstvu mogel meriti s Slovenskim klubom. Kdor se hoče prepričati o tem, naj vpraša poslance drugih klubov. Vsi, tudi tisti, kateri so jim po načelih nasprotni, priznavajo našim poslancom spretnost, znanje, pridnost in, kar je največ vredno, odkrito poštenost v vsem nastopu.

Ni lahko delo v državnem zboru. Posamni poslanec dobiva z doma toliko naročil, da mu že to delo vzame mnogo njegovega časa. Treba si je pred vsem zagotoviti veljavo pri drugih poslancih in pri vladi. To je pa mogoče edinole z neumornim delom v odsekih, kjer se pokaže, koliko kdo zna in kakšnega duha je. Gre se za gospodarstvo v državi, ki ima nad 2000 milijonov kron stroškov na leto; gre se za zboljšanje postav, ki se tičejo ljudstva in njegovih teženj; gre se pa tudi za to, da se zavrnejo strupene nakane nasprotnikov, ki hočejo začeti versko preganjanje po naši domovini. Našim poslancom mora vsak priznati, da so v vseh ozirih storili svojo dolžnost. Najbolj ne-

umna je ta, če kdo pravi, da je kak uspeh delo samo enega poslanca, zato, da potem lažje udari po drugih. Ta liberalna šiba ne bije prav, ker v političkem življenju se ne meri moč enega poslanca drugače nego po tem, koliko jih ima za seboj. Zato je prazno delo enega riniti naprej, druge pa pobijati. Tu velja načelo: Kar eden, to vsi!

»Domoljub« je že sporočil, da se je podpora 200.000 K za seno zvišala na 500.000 K. To so vpili liberalci, kako zaničerni so naši poslanci, da si upajo s tako podporo domov; čeprav je kranjska dežela razmerno od vse vsote, ki jo je določila vlada v ta namen, največ prejela. Zdaj delajo dolge obraze, ko vidijo, da je krepak nastop naših zastopnikov naenkrat več nego podvojil imenovano vsoto! O podporah naj bodo le lepo tiho! Lani in letos je razmerno kranjska dežela dobila neprimerno več, nego kadarkoli prej. Tu so uspehi, ki jih vsak lahko v številkah gleda pred seboj. Povejmo pa enkrat za vselej, da podpore niso in ne morejo biti poglavito delo naših poslancev. Gre se za dobre postave in za dobro pošteno upravo. Tudi v tem oziru se je že mnogo doseglo in se bo polagoma še vedno več. A najprej je treba v kot pognati hujškače.

Na Dunaju ima z državno podporo neki Hohenblum pisarno, ki iz nje pošilja zlasti po kmetijskih družbah silno strupene papirje, češ, da brani poljedelstvo. V resnici mož dela tako, da bi spravil kmečke zastopnike v državnem zboru vsak-sebi in jim vzel vpliv, kar ga imajo. Zdaj imamo poljedelskega ministra Ebenhocha, moža, ki iz celega srca ljubi kmečki stan, ki je zlasti Slovincem silno naklonjen. Kaj bomo dosegli, če mu onemogočimo, da bi bil še nadalje minister. Če pride kak nemški kričač, ali bo potem boljše. Seveda Ebenhoch je tudi odločen katoličan. In to smrdi liberalnim petelinom. Zakaj tudi na-

ša kmetijska družba seda Hohenblumu na lim, naj povedo gospodje, ki pošiljajo njegove spise po podružnicah. Zdaj se gre za srbsko pogodbo. Važna je ta reč, a tako kot kriči Hohenblum, se ne da rešiti. Tudi tu je treba najprej zaupanja našim poslancom. V politiki se naprej zaklinjati, ni dobro. Prepričani bodimo, da bodo naši poslanci storili svojo dolžnost in skrbeli, da ne bo na škodi naša živinoreja. Njihova načela so znana že iz predloga, ki ga je v njihovem imenu že lani meseca junija stavil poslanec Demšar, ki je zahteval, naj ostanejo ruska in rumunska meja zaprti in naj se srbski živini ne da nobena ugodnost. Taka vprašanja se pa ne rešujejo s krikom. Treba je previdnega postopanja, da se doseže, kar se da doseči, in prepreči, kar je mogoče, hudega. Poročali bomo še o tem vprašanju, ki smo prepričani o njem, da bo ravno tako malo, kakor podpora o suši, oslabila zaupanje do naših poslancev, pač pa bo še malo nižje potlačila hinavske butice naših liberalcev, nego jih imajo že zdaj.

Političen pregled.

AVSTRO - OGRSKA.

Cesar.

Cesarjevo zdravje je sedaj popolnoma dobro. Dne 8. t. m. se je peljal v Budimpešto, kjer zapriseže pravoslavnega metropolita v Banjaluki, Popoviča. Dne 10. septembra bo navzoč v Budimpešti pri sveti maši, ki se bo brala za rajno cesarico Elizabeto. 15. septembra pa odpotuje cesar k vojaškim vajam v Veszprim, na zahodno Ogrsko. Po končanih vajah obišče našega cesarja bolgarski knez. V začetku oktobra se vrne na Dunaj.

Odstop poljedelskega ministra dr. Ebenhoča.

Poljedelski minister je naznanil ministrskemu predsedniku, da je sicer sodeloval pri sklepanju trgovinske pogodbe s Srbijo, toda, ker se razširjajo napačne vesti o njem, poda svoj odstop. Poljedelci so pozvali člane svobodne agrarne zveze, naj glasujejo v zbornici proti srbski trgovinski pogodbi in naj začno opozicijo, če vlada ne zagotovi, da ničesar ne dovoli glede na uvoz živine in mesa Rumuniji in Bolgariji. Cesar pa Ebenhočove demisije ni sprejel.

Deželnozborske volitve v Dalmaciji.

Pri prihodnjih deželnozborskih volitvah v Dalmaciji, ki se prično 26. oktobra, ne bo boja med Hrvati in Italijani. Kajti Lahi imajo zagotovljenih šest mandatov. Tudi s Srbi se ni bati resnejših preprirov. Pač pa se bodo borile med seboj razne hrvaške stranke. Kmečke občine volijo 20. oktobra, in sicer 20 poslancev. Mesta izvolijo 28. oktobra 8 poslancev. Trgovska in obrtna zbornica pa določi in izvoli tri poslance. Veleposestniki volijo dne 31. oktobra deset poslancev. Srbi so postavili sledeče kandidate: J. Amanoviča, J. Kulišiča in doktorja Baljaka.

Dr. Rybač v zagati.

Slovenski državni poslanec za tržaško okolico je dr. Rybač. Mož pa je hotel te dni odložiti svojo državnozborsko čast. Liberalni list »Edinost«, ki izhaja v Trstu, je na vse pretege tajila liberalizem v Trstu. Povsod se je izzivalo in hujskalo na vse pretege, toda »Edinost« je hotela vse potlačiti. »Narodno delavska organizacija« je priredila dva shoda v Ricmanjih in Borštu, kjer se je udrihalo po poslancih naše »Slovenske Ljudske Stranke« in tudi duhovščino so napadali po svoji stari navadi. »Edinost« je hotela pridobiti »Delavsko organizacijo«, toda ta je nastopila proti »Edinosti«. Te čudne razmere je spoznal tudi poslanec Rybač in je hotel odložiti svoj mandat. Ker je »Slovenski Narod« tudi nekoliko posvetil v te razmere, je Rybač porabil to priliko in odložil svoj mandat, toda le na papirju. V resnici ga še obdrži, ker so se razmere baje zboljšale.

TURŠKA.

Več kot 400 uslužbencev iz Ildiza, ki so jim odpovedali službe, je poskusilo demonstrirati. Toda policija jih je razgnala. Razširjajo se govorice, da se sultan odpove vladarstvu. Na njegovo odpoved vpliva njegova hčerka, ki je že tedaj posređovala, ko so dali ustavo. Zelo nevaren položaj je v Mali Aziji. Grki in Turki groze z umori in požari. Ni nobenega jamstva za varnost tujcev. Vojniki in policaji so kar nekam zginili, tako da jih ni videti. Mladoturki so vrgli v ječo mnogo uradnikov. — V Carigradu je začel izhajati nov list z naslovom »Turčija«, ki bo pisan v francoskem in laškem jeziku. Časopis bo zelo »napreden« in pisan v Avstriji in Ogrski sovražnem duhu. Na Turškem uvedejo obvezno vojaško dolžnost. Zato

se bo vršilo ljudsko štetje. Orožje bo moral nositi vsak Turek od 25. do 45. leta. Službena doba bo znašala šest let, tri leta v aktivni, tri pa v rezervni službi.

PREOBRAT V MAROKU.

Turška ustava je nekoliko odvrnila pozornost od zanimivih dogodkov, ki se vrše v Maroku v Afriki. Pri maroškem vprašanju se gre za velike gospodarske koristi, in pri tem se je pokazalo francosko-nemško nasprotstvo. Francija je dobila nalogo, da naredi mir v Maroku, s tem pa ni bilo rečeno, da ima bogvekakoli oblast nad to deželo. Ne! Pa Francozi so zvit. Če bi nastale v Maroku navadne, redne razmere, bi tudi Francozi izgubili svojo moč in oblast nad to pokrajino. Zato hočejo vzdržavati zmede in nered. Začeli so pa s tem, da so porušili Kasablanko. Toda francoske račune je prekrizal Mulej Hafid. Sultan Abd el Azis je bil, kakor smo zadnjič poročali, igrača v francoskih rokah. Dokler je bil on vladar, so lahko Francozi prodirali v notranjost dežele. Toda drugačen mož je Mulej Hafid, ki je sklenil, da se mora polastiti prestola in pregnati prejšnjega sultana Abd el Azisa. Poroča se, da bodo druge države priznale za sultana Hafida, ki bo naredil mir v Maroku. Po pravici je Francija v zadregi.

REVOLUCIJA V PERZIJU.

Zgodovina narodov vedno zapusti nekaj revolucij in bojov. Položaj, če je slab, hoče preosnove in korenite spremembe. Tudi v Perziji vladajo žalostne razmere. Posledica je revolucija, boj proti sedanji vladi in oblastem. Šah je napadel nasilno s kozaki večino poslancev v državni zbornici, druge je pa potaknil v ječe. Toda ta korak perziskega šaha je bil brezuspešen. Revolucionarji so pa porabili ugodno priliko in zanetili veliko nezadovoljnost skoro po celji Perziji. Glavno shajališče imajo »puntarji« — pristaši ustave — v Tebrisu. Šah sam pa se nahaja sedaj v vojaškem taboru blizu Teherana in je nekaj vjetnik lastnih vojakov. Zelo se boji, da bi ga ne ubili. Pravi vladar v Perziji je sedaj ruski polkovnik Liakov, katerega je šah nedavno imenoval za generala. Liakov vlada, zapira, obeša in zaplenjuje zemljišča. Večje sovraštvo vlada proti njemu nego proti šahu samemu. Svojega življenja ni varen, čeprav ga spremljajo celi bataljoni kazakov, kadar kam jezdi. — Turško ustavno gibanje je močno uplivalo na enako gibanje v Perziji. Če bi hotel šah sedaj kaj doseči, bi moral imeti mnogo denarja. Tega pa nima. Tajno mu je Rusija posodila veliko vsoto. Zdaj je moral zastaviti pri ruski banki drage kamenje svoje kro-ne. Zadnja poročila javljajo, da je upor v celi južni Perziji. V Tebrisu so se utaborili revolucionarji in so dali šahu rok petih dni, da se uda. Izročili so mu naslednje zahteve: Ministrstvo se sestavi iz samih revolucionarjev, iz Teherana se preženo vsi reakcionarji (ki nasprotujejo revolucionarjem), popolno pomiloščenje, vsi guvernerji (nekaki namestniki vladarjev) morajo biti pristaši revolucionarjev.

Katoliški shodi.

Na Nemškem so se letos katoličani sešli v Düsseldorfu. To je petinpedeseti shod nemških katoličanov. 560 družtev je poslalo poleg zastav 48.000 (48 tisoč) zborovavcev. V izprevidu je korakalo med udeleženci 67 godb z 700 godci. Zborovalo se je v 30 dvoranah. V slavnostnem šoturu je zborovalo 12 tisoč oseb naenkrat, torej samo tu jih je bilo več kot na slovenskem katoliškem shodu, in sicer pet tisoč več. Vseh zborovavcev je pa bilo pravno sedemkrat več kot pri nas leta 1906. To je navdušenje, to je gorečnost, to je prepričanje o veri Kristusovi, to je pa dalje tudi dokaz, da imamo še na tisoče ljudi, ki se ne sramuje javno izpovedati vere v Kristusove nauke in njegova npravstvena načela. Govorilo se je o blagoslovu katoličanstva, o katoličanstvu in sodobnih zmotah o veri (ali modernizmu), o delavstvu in drugo. — Veličasten shod se je vršil tudi v zlati Pragi na Češkem. Češki katoličani so se četrtič zbrali, da se pogovore, kako se bodo borili proti močni organizaciji soc. demokracije in liberalcev. Nad 10 tisoč udeležencev je prišlo na zborovanje. Razpravljalo se je o društvenem delovanju čeških katoličanov, o razvoju in stanju čeških organizacij, o stavkah, plačah in kartelih (zvezah velikih podjetnikov), o poljedelskem vprašanju, o katoličanstvu in izobrazbi žena, o krščanski šoli, o tisku, o krščanski ljubezni, o razmerju cerkve in države in tako dalje. — Od devetega do dvanajstega tega meseca se vrši v Londonu, ki šteje šest milijonov prebivalcev, torej 12krat več kot cela Kranjska vse-angleški katoliški shod, katerega se udeležijo katoličani cele Angleške. Zborovalcev bo nad 12 tisoč oseb. Poleg Ircev pride na shod tudi veliko Kanadcev iz Amerike. Sv. oče papež Pij X. so zelo veseli, ker se tako probuja verska zavest med angleškimi katoličani. Shod je v zvezi z 19. mednarodnim shodom za češčenje sv. Rešnjega Telesa. Tega shoda se udeleži nad 100 škofov.

Izobrazbi.

Josip Jurčič.

Dragi čitatelj! Morebiti si že bral »Jurija Kozjaka« ali »Desetega brata« ali »Tihotapca«, znabiti »Rokovnjače«. Morebiti ti je tudi znano, da je spisal ta dela Josip Jurčič. Kdo pa je bil ta pisatelj?

Rodil se je na Muljavi blizu Krke na Dolenjskem leta 1844, torej istega leta, kot nepozabni slavček goriških brd, Simon Gregorčič. Oče mu je bil priprost kmet, ki je imel malo zemljo in hišo, krito s slamo. Mlada leta so mu potekla v rojstnem kraju, kjer je že kot deček pridno opazoval vse znamenitosti. Bil je poseben ljubljenec svojega deda, ki mu je pripovedoval pravljice in dogodbe o čarovnicah, strahovih, o bojih s Turki, o Francozih, ki so fante lovili za vojsko, o tihotapcih, o nekdanjih zatiških menihih itd. Tako je dobil že v detinski dobi kopico

snovi za povesti, črtice, pravljice in romane. V šolo je hodil na Krko, pozneje v Višnjo goro. Enajst let star je prišel v Ljubljano na ljudsko šolo. V gimnaziji je izvrstno napredoval. Imeli so ga radi profesorji, ker je bil zelo talentiran in marljiv pa reden študent. Bil je sprejet v Alojzijevišče, kjer je imel priliko razvijati svoje duševne sile pod spretnim vodstvom tedanjega prefekta Jurija Grabnarja. V sedmi šoli je izstopil iz Alojzijevišča in si služil kruh z inštrukcijami in s peresom. Leta 1865 je šel na Dunaj študirati za profesorja ali če hočemo biti pravični: šel je stradat. Pravijo, da kdor hoče iti na Dunaj, pusti trebuh zunaj. Vso bridko resnico je izkusil tudi Jurčič in pred njim in za njim toliko slovenskih študentov. Gotovo si je že takrat nakopal kal bolezni, ki ga je pozneje v tako rani dobi položila v grob. Ker se je stradanja hitro naveličal, kakor se ga vsak človek, če noče ravno umreti vsled njega, si je poiskal službe. Prišel je v Maribor koj drugo leto in je bil potem časnikar do svoje smrti. Bil je urednik »Slov. Naroda«, ki pa tiste dni ni bil brezverski kot danes. Umrl je dne 3. maja leta 1881 spravljen z Bogom.

Že zgodaj je začel pisati naš Jurčič. Kot četrtošolec je priobčil v »Novicah«, ki so bile tedaj zelo razširjene in so zanesle mnogo življenja med zaspane Slovence, spis »Spomini na deda«. V sedmi šoli je spisal povest »Jurij Kozjak«, ki jo je izdala »Družba sv. Mohorja«. Samemu sebi, dolenjskim šegam in navadam, pristnemu narodnemu življenju je ostal zvest v vseh svojih povestih. Iz vseh veje šegavost, zdrav humor, domač duh, domača beseda. Zato bo vsak bral njegove spise s tako slastjo. Kdo ne pozna pijanega bahača Blaža Mozola ali pa zamazanega smolarja Krjavlja? Udomačila sta se kot Martin Krpan z Vrha pri Sv. Trojici, ki je znan že vsakemu petletnemu paglavcu.

Ne bom cenjenemu čitatelju na dolgo in široko pripovedoval vsebine posameznih spisov, ker bi imel preobilo posla in bi samo dolgočasil. Zato bom le na kratko označil smer njegovega pisateljskega delovanja in naštel najznamenitejša dela.

V svojih povestih se suče najrajši okrog kmeta. In narod, kmeta nam je pogodil Jurčič kot malokdo. Gospoda se mu ni tako posrečila. Poznal je pač bolje kmeta, med katerim je živel, kakor pa gospodo. Iz narodnega življenja je vzel te-le povesti: »Domna«, nesrečnega, nezakonskega sina, ki je začel med hajduke in se prišel maščevat nad svojim hudobnim očetom, »Tihotapca«, Grad Rojinje, »Ponarejeni bankovci«, »Vrban Smukova ženitev« itd. Izmed zgodovinskih povesti so važne: »Hči mestnega sodnika«, »Klosterski žolnir«, »Erazma Tatenbach« in nedovršena »Slovenski svetec in učitelj«. Jurčič nam je prvi ustvaril roman. Marsikdo je že čital »Desetega brata«, »Rokovnjače«, »Lepo Vido«, »Doktor Zobra«, »Med dvema stoloma«, »Cvet in sad«. — Kdor še ni čital, naj bere! Videl bo, da je bil Jurčič velik pisatelj. Če pomislimo, s kakšnimi težkočami se je moral boriti, ker je bil jezik tedaj še nerazvit in se ni počeval v gimnazijah, se moramo čuditi

našim prvim pisateljem, ki so nam ustvarili tak slog. Se eno lastnost opažamo pri Jurčiču. Oholega tujca nam predstavlja vedno kot zvitega okrutnega, ki škoduje našemu narodu, kjer more, domačina slika kot sina proste narave, nepokvarjenega in zaupljivega. Če beremo njegovo žaligro »Tugomira«, ki nam opeva nesrečno politično smrt polabskih Slovanov, ali »Veroniko Deseniško«, »Hčer mestnega sodnika«, »Erazma Tatenbacha«, »Lepo Vido« ali »Domna«, povsod se nam vrinja ista misel. S tem vzbuja v nas čut narodnega ponosa, ker se zavedamo, da stojimo pravno nad tujimi narodi. In to nas veseli pri Jurčiču. Spoznal je, da narod in posebno še tako majhen narod, kot je naš, more obstati le, če stoji na visoki pravni stopinji. Kako veliki narodi so izgini vsled lastne nemoči, v svojem lastnem blatu so utonili.

Še veliko načrtov je imel Jurčič. Nesel jih je s seboj v grob. Spoznavajmo dela, ki nam jih je zapustil in same sebe v njih. Fr. Levce je uredil njegove spise. Imamo jih enajst ~~debelih~~ zvezkov. Tako je s pravico pel ob pisateljevi smrti Simon Gregorčič:

»Ti spis na spis si nam podajal,
Za sliko sliko daroval,
Ko narod jih je občudaval,
Strmeč je sebe v njih spoznal.«

Listek.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(LUCIJ FLAV).

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J.

I. DEL. Druga knjiga.

UPOR.

Sedemnajsto poglavje.

Stranke.

Srečno je ubežal Simon ben Giora iz vrta deželnega oskrbnika in je poiskal zakotno gostilno južno od tempelja, kjer so se zbirali njegovi ljudje. Nekaj stotin jih je bilo tisti čas v romarje preoblečenih v mestu.

»Glej ga, Simona!« ga ogovori krčmar, majčken, grbav možic, »stabil bi bil, da te bom prej videl na križu, kakor pa takole na lastnih nogah. Tembolj si dobrodošel meni in nam vsem. V resnici bi ne bil mislil, da bo Flor takoj zadovoljen z našo ponudbo. Saj bi mi radi plačali zate tudi tri ali pa še več talentov, Ananu in Eleazarju na kljub, ki bi rada, da bi ti obtičal v ječi.«

»Anan je nemaren človek. Ničesar drugega nisem od njega pričakoval; tudi o njegovem sinu vem, da bi rad postal vojskovodja v boju zoper Rimljane,« odvrne ben Giora. »Pelji me zdaj v gorenjo sobo in mi prinesi kaj pijače in malo prigrizka. V kleti rimske ječe sem se izlačil in naježal do smrti.«

»Precej, precej! Mastne jagnjetine, sladkega kruha, kozjega sira, čebule in vrč rdečega vina ti prinesem. Ali hočem poslati k tebi gori tudi katerega tvojih tovarišev? Rdeči Tubal, črni Abner in še nekateri drugi sede pri majolkah.«

»Pazi, da ostanejo trezni in pripravljani za odhod. Njihovi konji naj stoje osedlani. Zdaj pa bi bil rad nekaj časa sam, dokler ne utolažim svoje lakote, nato hočem govoriti s teboj o nekaterih zadevah.«

Krčmar prinese ben Giori mrzle južine in mu iz meha nalije v vrč temnordečega vina, ki ga rodi sladka trta v deželi Eugadi. Dobro je teknilo roparskemu glavarju. Konečno potisne ostanke jedi od sebe in pokusi vino. »Ta ima moč,« dé pri sebi. »Pazi, Simon; rabil boš danes svoje petere čute. Še en pošten požirek, potem bo dovolj. Tako, zdaj čutim, da sem zopet človek, ki zna misliti in delati. Zdaj naj pride stari Zabulon.«

Ben Giora potrka na mizo, in takoj se prikaže krčmar. Njemu prične pripovedovati o svojem govoru z Gesijem Florom. »Ali veš, kak utis sem dobil?« vpraša konečno starca. »Mislim, da me je deželni oskrbnik zato osvobodil, da konečno udarimo.«

Zabulon zmaje z glavo in pravi: »Mogoče, da mu je po volji upor. Znabiti hoče v naše taborišče s tem zasejati neslogo; kajti vsak otrok ve, da se svetohlinski farizeji ne bodo marali podvreči tvojemu poveljstvu. Morda pa je to storil samo zato, da si mu obljubil nemoten beg iz mesta. Hm, meni se zdi škoda, da bi mu to s sveto prisego obljubil. On bo kajpak še nocoj odhitel v Cezarejo. Pa kako bi ga mi lahko dohiteli. Na petdeset do šestdeset talentov cenim njegovo imetje, ki ga pelje iz Jeruzalema.«

»Toliko! Tristo medvedov!«

»Najmanj toliko! Kaj ne, če bi ti to vedel, bi mu ne obljubil. Zato skoraj dvomim, da bi bila tvoja obljuba obvezna, ker ti nisi vedel natanko, kaj si obljubil.«

»Koga drugega zapeljuj s svojim zlobnim modrovanjem. Toda, da bi Simon ben Giora prelomil svojo prisego, tega mu niti njegov smrtni sovražnik ne bo mogel očitati. Rop in umor, to je pri nas v teh časih pošteno delo, in se godi krivica le ljudem. Kriva prisega pa je greh proti samemu Bogu. O tem mi nikar ne govori!« dé roparski glavar.

»No, no — ampak škoda je vendarle. Šestdeset talentov! To bi že nekaj izdalo naši bojni blagajnici, in sicer vzeto sovražniku, torej se računa dvakrat. Posebno zdaj bi potrebovali, ko se nam je tako ponesrečil napad na rabi Sadoka.«

»No, z rimskim stotnikom bova že obračunala, ko napademo grad.«

»Kaj se to pravi: obračunala bova? Maščeval se boš, res je! Toda ponesrečilo se je, spraviti sto rabijskih talentov v našo blagajno. Ko bi spravili njegovo hčerko kot siroto in dedinjo očetovega premoženja v Jeruzalem, bi premoženje postalo na videz last ben Kajfe in njegovega sina, v resnici pa bi pripalo nam. Zdaj je hčer izgini, najbrž je slišala, kdo je namerjal napad — in ne bomo je več pripravili do tega, da bi se poročila z Eleazarjem.«

Zdaj je pravil Zabulon o ponesrečenem napadu v Betaniji in o tem, kako so Rimljani pripeljali deželnemu oskrbniku nevesto in njeno doto.

»Slišal sem o tem, a stvari nisem razumel. Tako je torej s to rečjo! Namesto neveste so mu pripeljali staro babo, haha! Kje pa je zdaj pravzaprav nevesta?«

»Hčerka Sadokova je lepa, in gotovo jo je hotel stotnik peljati na svoj lastni dom. Kmalu bom poiskal kraj, kjer jo je skrila.«

»No, tudi za to jih bo dobil po plečih!« zakliče ben Giora. »Kaj pa je z rabijevim sinom? Ali ga že ima v oblasti ben Kajfa!«

»Še ne. Šajk baranta za odkupnino, kolikor vem.«

»Šajk? Če bi tako krvavo ne potrebovali njegovih jezdecev — pri bradi moga očeta, potisnil bi mu bodalo skozi rebra! Nič ni zaupati beđuinom! Precej mora izpustiti dečka! Dati ga mora v roke ben Kajfi, ki bo po očetovi smrti njegov varuh. Bomo že poskrbeli, da se to zgodi. Tako pride vse velikansko premoženje v našo pest. Takoj naj skoči eden mojih ljudi na konja in naj sporoči šajku, da nam dečka precej pošlje semkaj!«

»Semkaj, v mojo hišo — to si dobro povedal! Ben Giora, ti si moder mož! Ko bi le hotel ti oropati tega Gesija Flora —.«

Ben Giora udari s pestjo na mizo in dé:

»Tega nočem nikoli!«

»No, le ne vrtil svojih oči, kakor bi me hotel požreti s kožo in kostmi, ker sem hotel premoženje sovražnikovo obrniti nam v korist. Toda ti si poglavar, in vsi smo ti radi pokorni. Zdaj grem klicat rdečega Tubala, da pripelje rabijevega sina semkaj.«

»Sem naj pride. Sam mu bom potrebnoro naročil!«

Krčmar je šel iskat rdečega Tubala in mu je sporočil vse, tudi o begu Gesija Flora. Ko mu je poglavar dal potrebna povelja, je odjezdil rdeči Tubal skozi mestna vrata v puščavo. Pri potoku Cedronu

je srečal nekaj mož z nosilnico. Nesli so ranjenega Sadoka v mesto.

Ob jutranji zarji se splazi ben Giora z Zabutonom in nekaterimi drugimi glavarji Sikarijcev v Kajfovo hišo. Vrtar jim je takoj odprl vrata in jih peljal v sobo, podobno kleti, kjer je zbor duhovnikov in starejšin nekoč izrekel smrtno obsodbo nad Jezusom Kristusom.

Niso čakali dolgo. Anan ben Kajfa je precej pridrvil v sobo in zaklical: »Kaj slišim? Simon, ljubi Simon, brat moje duše; zopet si pri nas, ti glava in desna roka naše zveze.«

S temi besedami je hotel ben Giora objeti okrog vratu in ga poljubiti na lice.

»Ne hlini preveč svoje ljubezni! Povej rajše, kaj naj storimo zdaj, ko je deželni oskrbnik popihal iz mesta in pustil tukaj le peščico vojakov?«

»Udariti moramo. Nekaj voditeljev, bojazljivcev, hoče sicer na vsak način ohraniti mir, toda te moramo žrtvovati v blagor ljudstva. Moj oče je rekel nekoč, da je boljše, če umrje en mož, kakor če se pokvari vse ljudstvo. Jaz pa pravim, da je boljše, če jih umrje sto! Tukaj so napisana vsa imena tistih, ki na vsak način hočejo miru. Pasti morajo, sicer ne dosežemo svojega cilja.«

Zapisani so bili med drugimi tudi veliki duhovniki, Ananov sorodnik Ecehija in drugi.

Ko je stranka zmernih zvedela o odhodu Rimljanov, je sklenila zavleči vso zadevo, dokler ne odidejo romarji iz Jeruzalema.

Med tem je postal odhod deželnega oskrbnika znan po vsem mestu in množica se je v gostih četah valila po ulicah.

»Pošteno smo prestrašili včeraj Rimljane, ko nas je na stotisoče prišlo pred grad,« dé eden jeruzalemskih meščanov.

»Tako je! In še boljše bi storili, če bi precej pali čeznje in jih pregnali s kamenjem in batinami v pekel,« se razvname drugi.

»Ali ste že čuli? Ben Giora je osvobojen!« vikne tretji.

»Ben Giora osvobojen?« kriči vsa množica začudeno. »On je sicer pravi razbojnik in je že stokrat zaslužil kazen na križu, toda njegove čete in njegovo moč bomo strašno potrebovali, ko zaplešemo z Rimljani. Pravijo, da on zapoveduje čez deset tisoč tovarišev.«

»Še več! Rimljani bodo imeli precej opravka, predno nas ukrote. Kakor en mož se bomo vojskovali proti njim.«

»Tako je. Bog naših četov nas bo podpiral!«

Bil je Eleazar, ki je slučajno prišel po poti in izrekel te besede. Sprejeli so ga z velikim začudenjem.

»Glejte, naš Juda Makabejec! Slava junaku!« je zvenelo od vseh strani. Tempeljski poveljnik pa je stal pred množico v bleščečem orožju, v resnici podoba junaka iz dobe Makabejcev.

»Oklep, ki ga nosim, je resnično ščitil Juda Makabejca. Naj njegov duh in njegov pogum napolni mene in nas vse. Bratje, pridobivajte bojevnikov za naš sveti tempelj in našo sveto postavo! Ne manjka nam orožja. Še ga bomo dobili, če bo treba. Ne dajte se premotiti od tistih, ki se boje samo za svoje polne žepe in kriče: »Mir, mir!« Ni miru med Bogom vojskijnih trum in med rimskimi maliki!«

»Slava našemu Judu Makabejcu! Slava Eleazarju, sinu Ananovemu!« vpije množica.

»Ne vpijte, ampak delajte!« odvrne Eleazar. »Zdaj pojte v tempelj in darujte prvi snop Gospodu. Ko mine praznik, nabrusite svoje meče in sulice in napolnite tule s puščicami. Kdor je prereven, da bi sam ne mogel kupiti orožja, ta se oglasi pri meni v Kajfovi hiši — ves Izrael jo pozna.«

Spremljan od bučeih vzklikov množice odkoraka Eleazar v tempelj s ponosno dvignjeno glavo. (Da!c prih.)

Razgled po domovini.

Iz škofijske kronike, ljubljanske. Kanično umeščeni so bili č. gg. Engelbert Berlan na župnijo Zagradec; Andrej Lavrič na župnijo Vipava; Jos. Ocepek na župnijo Dobovec; Jos. Pravhar na župnijo Loški potok in Jan. Rihtaršič na župnijo Sv. Helena. Imenovani so č. gg. Andrej Lavrič, župnik v Vipavi za dekana in kn. šk. duh. svetnika; Stanko Premerl za prefekta v Alojzijevišču; dr. Ant. Ratajec za profesorja na kn. šk. gimnaziji in Ant. Bukovič za prefekta na zavodu sv. Stanislava v Šent Vidu; Franc Juvan, kaplan na Brezovici za žup. upravitelja ravno tam. Stalni pokoj je dovoljen č. gg. Ant. Korbič, župniku v Železnikih in Vilj. Paulus, žup. upravitelju na Šenturški gori. Premeščeni so č. gg. kapelani: Vinko Čibašek iz Kranjske gore za žup. upravitelja na Šenturško goro; Al. Kralj iz Velike Doline za kurata na Goče; Fr. Rakovec iz Blok v Semič; Jak. Kalan iz Tržiča v Vreme; Albert Pravst iz Vrem v Podbrezje. Nemški

vit. red je premestil č. g. P. Rajmunda Kubinek O. T. iz Semiča v Črnomelj. Premeščeni so č. gg. župni upravitelji: Feliks Knížek iz Babnega polja na Sv. Goro; And. Zgaga s Sv. Gore v Babno polje; Jan. Mautser iz Poloma v Poljanice. Na novo nameščeni kaplani: Viktor Čadež v Tržič; Anton Kastelic v Črnem vrhu nad Idrijo; Viktor Kragl v Fari pri Kostelu; Franc Krische v Šmartnem pri Litiji; Jan. Vodopivec v Čemšniku; Al. Vovk na Brezovici. Razpisane so župnije Brezovica v ljubljanski, Polom v kočevski in Železniki v loški dekaniji. Kot zadnji rok za vlaganje prošenj je določen 1. oktober t. l.

Trume gosenic na zelju in repl. Po zeljnatih njivah med Medvodami, Mavčicami in Smednikom kar mrgoli gosenic. Ljudje jih obirajo in požigajo. Bo treba pač veliko truda, kdor bo hotel kaj zelja ubraniti in rešiti pred to požrešno golaznijo. Gosenčna gnezda je treba o pravem

času po drevju in sečeh obirati in pokončavati!

Iz Kamnika se nam poroča, da se je zlata maša, katero je daroval preč. g. Janez Teran, župnik v pokojju, obhajala posebno slovesno. Nad sto mlajev je zaljšalo prostor krog cerkve in vso pot do župnišča, iz katerega je imel gospod zlatomašnik slovesen vhod v praznično ozaljšano župno cerkev. V sprevidu smo opazili zlatomašnika-sošolca prečastitega g. monsignore generalvikarja Buha in kanonika Kajdiža, potem gg. svetnika Ažmana in Jamnika, eksprovincijala P. Konstantina in dolgo vrsto drugih gg. duhovnikov. Velika množica vernega ljudstva je napolnila župno cerkev do zadnjega koticčka, mnogo vernikov je moralo izven cerkve ostati. Slavnosti so se udeležili tudi načelniki raznih uradov. Popoldne je počastil g. zlatomašnika sam presviti g. knezoškof dr. Jeglič.

Ženo in sebe ustrelil. Iz Amerike poročajo: V Clevelandu je 22 let stari rojak Stefan Petrič, doma iz Gorske vasi pri Velikih Laščah, ustrelil svojo ženo Marijo in potem še sebe. Petrič je bil s svojo 18 letno ženo Irko Marijo Clark poročen komaj tri mesece. Vzrok strašnega dejanja je ljubosumnost. Poleg tega je bil pa še več mesecev brez dela in zadolžen pri rojakih, kar je vse vplivalo na njega in ga pognalo do tako žalostnega konca.

Zasledovanje slovitega Krkoviča. Iz Clevelanda v Ameriki poročajo: Rokjak John Krkovič, o katerem smo poročali pred tedni, da je od avstrijske vlade zasledovan radi ponarejenega denarja, je še vedno v ječi. Pri prvi obravnavi je bil oproščen in je bil na potu proti domu, ko ga je še v sodnijskem poslopju dal v novič zapreti avstro-ogrski konzul, ki pravi, da ima v rokah nove dokaze zoper njega. Več rojakov se je zvezalo, da pomagajo Krkoviču iz ječe. Krkovič slovi, da zna izborno ponarejati avstrijski denar ter da je že mnogo oseb obogatil.

Premil. g. knezoškof ljubljanski so opravili dve nedelji zapored sv. mašo na božji poti na Dobrovi pri Ljubljani in spovedali mnoge romarjev, ki so prišli od vseh krajev. — 4. t. m. so imeli v Marijinem Celju pontifikalno sv. mašo. Te dni so birmovali v leskovski dekaniji na Dolenjskem.

Goriški knez nadškof dr. Sedej na Brezjah. Ob obletnici kronanja podobe Marije Pomočnice je došel na Brezje goriški metropolit premil. g. knez in nadškof Frančišek Borgija. Zvečer je bila velika razsvetljava, Brezje vse v zastavah. Knez nadškofa je spremljal knez nadškofski tajnik č. g. J. Ličen. Našemu knez nadškofu je pri odhodu iz cerkve okrog sto telovadcev v uniformah delalo špalir. Popoldne so se poklonili nadškofu; v njihovem imenu je govoril predsednik „Zveze telovadnih odsekov“ brat dr. Lovro Pogačnik. Pozdravljal je knez nadškofa kot prvega zastopnika katoliške vere na slovenskih tleh; pozdravlja ga kot škofa demokratičnih idej. Naše telovadce navdajajo tri ideje: duh vere, duh ljubezni do domovine in misel demokratična. Odgovarjal je prevzvišeni, povdarjajoč, da ga veseli in da je iznenaden nad tem pozdravom naše nadebudne mladine, na kateri leži naša boljša bodočnost. Veseli ga, da vidi v teh čvrstih vrstah ljubezen do vere, do Brezmadežne Device in da se zavedajo dolžnosti, da so katoličani. Veseli ga tudi, da tako gorko plapolata ogenj navdušenja za ljubo materino besedo. In demokratična misel, pomagati drug drugemu, bo v zvezi s prvima dvema prinesla slovenskemu ljudstvu konečno zmago pod zaščito presvete Device. V tem imenu Vas blagoslavljam in želim na Vaši začrtani poti obilo uspehov in da se to Vaše delovanje raztegne po celi slovenski domovini Viharni živio-klici in ploskanje je sledilo tem nadškofovim besedam. Telovadci so nato uprizarili nekaj prostih vaj pred nadškofom in veliko množico ljudstva.

Krščansko slovensko učiteljsvo je zborovalo v nedeljo v Bohinju. Kljub žuganja liberalnega učiteljsva in „Slov. Naroda“ je bila udeležba povoljna.

Slovanski časnikarji so zborovali tekoči teden v Ljubljani.

Na katoliškem shodu v Pragi sta zastopala Slovence državni poslanec dr. Krek in dr. Brecej iz Gorice. Predsednik shoda je bil nam Slovenec izza katoliških shodov znani državni poslanec dr. Hruban.

V Ljubljani se je vršil minoli teden cerkveno-glasbeni poučni tečaj v „Rokodelskem domu“. Tečaj je otvoril premilostni g. knezoškof ljubljanski. Bilo je na njem nad 90 udeležencev. Podučevali so dr. Mantuani z Dunaja, vikar Franc Trop iz Maribora, Stanko Premrl, prof. Foerster, kanonik dr. Karlin in prefekt Fr. Kimovec. Udeležniki so imeli v frančiškanski cerkvi v četrtek in v stolnici v petek slovesni sv. maši, kjer so udeležniki peli koralno mašo. V petek je imelo k sklepu cecilijansko društvo občni zbor.

Hrvaško-slovenski bogoslovni sestanek o vzhodnem vprašanju se je vršil pretekli teden v Zagrebu. Vse jugoslovanske škofije so poslale na ta važni sestanek, kojega namen je delati za združenje od rimsko-katoliške cerkve odpadlih Slovanov z Rimom, svoje zastopnike. Slovencev je bilo navzočih 15, med temi iz Kranjske: profesorji dr. Janežič, dr. Gruden, dr. Aleš Ušeničnik, dr. Grivec in dr. Debevec.

Češki katoliški shod se je izvršil v stolopni zlati Pragi z največjim sijajem. Do dvanajst tisoč oseb je bilo na shodu navzočih: Vse prostrane dvorane v Sofijinem otoku so bile prenapolnjene. Slovesnih sej se je udeleževal praški nadškof kardinal Skrbensky, olomuški nadškof dr. Bauer in vsi drugi češki škofje. Moravski Slovaki so došli v narodnih nošah s posebnim vlakom. Bilo jih je okrog tisoč. Praški občinski zastop, ki je v liberalnih rokah, je dal okrasiti z zastavami ulice, po katerih se je premikal slavnostni sprevod. Praški župan, liberalc dr. Gros je poslal na shod dva občinska svetovalca, da sta pozdravila shod v imenu mestnega zastopa. — Gotovo se spominja naše ljudstvo zadnjega katoliškega shoda v Ljubljani. Na tisoče Slovencev je bilo tu zbranih. Štirje škofje so bili navzoči. Liberalci in socialisti so se zbrali in barabsko napadali udeležence. Hribar, ljubljanski prevzetni župan še ni nikoli prišel pozdravit katoliškega shoda. Sicer se kaj rad ozira gori na Češko in vpeljava razne češke navade pri nas, svetujemo mu, naj se gre učiti olike in dostojnosti k praškim liberalcem. Po pravici je pripomnil te dni nek gospod: „Tako surovih in nesramnih liberalcev, kakoršni so naši kranjski ni najti nikjer drugje pod solncem.“

Iz Črnomlja se piše: Znani liberalni župan Julij Mazelle iz Gradaca je v preiskavi radi zlorabe uradne oblasti. Zato mu je deželni odbor vzel uradno oblast kot županu in jo izročil njegovemu namestniku. Mazelle je bil pri zadnjih volitvah protikandidat deželnega glavarja Šukljeja.

Za predsednika kranjske kmetijske družbe je cesar potrdil državnega poslanca g. Fran Povšeta.

Jugoslovansko časnikarsko društvo se je v Ljubljani osnovalo. Zbor „Jugoslovanskega časnikarskega društva“ je bil prvi zbor, ki se je vršil v novi knjižnični dvorani „Katoliškega tiskovnega društva“. Dru-

štvo že sedaj zastopa 28 slovenskih časopisov, pristopijo pa tudi Hrvatje. Za predsednika „Jugoslov. časnikarskega društva“ je bil izvoljen dr. Ig. Žitnik, za njegovega namestnika dr. Evgen Lampe, za tajnika Ivan Štefe, za tajn. namestnika Fran Kremžar, za b'agajnika Fran Terseglav, za blag. namestnika Silvester Škerbinec, za odbornike: dr. Korošec, V. Cenčič in F. Smodej. Društvo je pristopilo „Zvezi slovenskih časnikarjev“ v Pragi. Članarina za podporne člane je 10 K, za redne 12 K na leto. — Ustanovni član plača 200 K.

Zagrizenost liberalnih učiteljc na Češkem. Naši liberalni učitelji so posebni prijatelji svojih čeških tovarišev. Kako pa češki svobodni učitelji in učiteljice „delujejo“, o tem priča sledeči dogodek, o katerem poroča zdaj „Severna Morava“. V Kostelec pri Prosnicah je prišla na letovišče učiteljica S. Ko je prišla na obisk k neki rodbini, ji je mati pokazala malega otročička. „Pokaži gospodični, kje je Bogec“, je dejala, in pokazala na križ. Te priložnosti pa naprednomisleča učiteljica ni smela zamuditi in zato je materi dejala: „Ta košček lesa kažete otroku? Saj sami ne veste, kje je Bog, pa ga otroku kažete!“ „Severna Morava“ pripomni: „In takim vzgojevalkam naj svoje otroke izročamo?“ Tudi na Kranjskem so začele zadnji čas na dan stopati razne liberalne učiteljice. Te pobirajo knjige in jih pošiljajo liberalnim študentom, da ustanavljajo po deželi liberalne knjižnice, v katere prinašajo razne grde in pohujšljive knjige. Ne vemo, če gre tako opravilo nežnemu spolu!

V Novem mestu so se vršile nedavno občinske volitve. Brez posebnega boja je prišlo v odbor tudi nekaj pristašev S. L. S. Za župana je izvoljen g. Josip Ogoreutz, posestnik in trgovec, prvi svetovalec je znani Korel Rosman.

Iz Amerike je prišel na počitnice v Ljubljano za par tednov k svojim starišem č. g. Alojzij Blaznik, župnik v Newyorku. Imel je 8. t. m. slovesno sv. mašo in govor v cerkvi sv. Jakoba.

Č. g. Gregor Einspieler, prošt tinjski, je imenovan knezoškofijskim konzistorijalnim svetnikom. Na mnoga leta! — Umril je 25. avgusta po dolgi mučni bolezni v 55. letu svoje dobe splošno spoštovani župnik škocijanski, č. g. Anton Mikuluš, kn. šk. duhovni in dekanjski svetovalec. Rajni je bil rojen 7. avgusta 1854. v Pevmi na Goriškem. Vzornemu duhovniku in rodoljubi svetila večna luč! — Še daljna bridka in velika izguba je zadela koroške Slovence. Po dolgi in mučni bolezni je preminil dne 20. avgusta gosp. nadučitelj Fr. Eller, ki je bival zadnji čas v pokoju na Peravi ob Beljaku. Kakšen je bil blagi pokojnik in kakšen pomen je imel za koroško Slovenstvo, je znano po vsem Koroškem, a tudi izven njega po slovenski domovini. Saj je bil med starejšim učiteljsvom edini, ki je ob vseh nasprotovanjih in ob vsem preganjanju stal kakor skala za pravice slovenskega jezika. Bil je iz šole rajnega prošta Serajnika, pri katerem je, dokler je ta župnikoval na Zili, tudi več časa stanoval. Tam se je zavzel, dasi je bil napolnjen v šoli z nemškim duhom, kakor skoro vse koroško učiteljsvo, onega kremenitega duha, ki se

je odlikoval po njem vse dni do smrti, in one goreče ljubezni do slovenske domovine, ki ni poznala nikake žrtve, nikake zapreke, ki je prevevala vse njegovo mišljenje in delovanje. Da so ga vrgli nemški, oziroma ponemčeni učitelji pred nekaj leti ravno zaradi njegove ljubezni do zatiranih koroških Slovencev iz učiteljskega zborovanja, je znano in ostane ta čin neizbrisen madež na teh čudnih vzgojiteljskih ljudstva. Na Zili je deloval nad 40 let. Da je Zila še trdno slovenska, nasi tik Beljaka, je njegova zasluga. Da govori ljudstvo v župniji krasno slovenščino, je sad njegovega truda. A deloval je plodonosno tudi izven šole. Naj v miru počiva!

Nesreča na Krškem. V Savo je padla in utonila Ana Račič iz Viher pri Krškem. Reva je bila skoro popolnoma slepa. Vendar je lezla malone vsaki dan čez Krški most na Videm baje k maši. Most je sedaj zaradi popravil deloma razdrt, varnostne naredbe so nezadostne. Tako je slepa žena zašla na odprtino in padla v vodo. Ljudje so gledali za utopljenko, ki jo je nesla de roča Sava proti Brežicam, vendar rešiti je ni skušal nihče, ker ni bilo nobenega čolna blizu.

Zopet obsojeni rudečkarji na Zidanem mostu. Radi izgredov na kolodvoru Zidani most, katere so uprizorili sociji zoper poslanca dr. Benkoviča o priliki ustanovitve Prometne zveze v Radečah dne 31. maja t. l., bili so 31. avgusta t. l. obsojeni železničarji Pečnik, Stigl. Lokar in neka ženska Koritnik na občutne globe. Znano je, da je tudi Miha Čobal iz Zagorja bil obsojen na 24 ur zapora, ker je grozil poslancu Gostinčarju, in na 8 dni zapora, ker je poslancu Gostinčarju na shodu v Radečah očital, da laže v svojem govoru, pri sodnji pa Čobal ni mogel niti sence dokaza doprinesti. „Ne poznam malega kmeta!“, tako je baje rekel poslanec Benkovič na nekem shodu na Loki. Saj sociji so to raztrosili po loški fari, zlobni kakor so. Toda pri razpravi 31. avgusta t. l. se je po pričah dokazalo, da poslanec dr. Benkovič tega ni rekel v tem smislu, kot sociji lažejo, ampak da ne pozna malega kmeta, ki bi imel korist od uvoza tuje živine. Sociji so namreč zadnji del stavka prekričali, potem pa trosili neresnico, da se je dr. Benkovič javno izjavil kot sovražnik malega kmeta. Zopet nova socialdemokratska laž razkrinkana!

Mladeniška organizacija na Štajerskem vedno bolj procvita. Štajerska mladina prednjači v organizaciji in nam je v zgled. V nedeljo 30. avgusta je bil v Nazarjih zopet velikanski mladeniški zbor mladeničev savinjske doline. Blizu 800 mladeničev je prihitelo na mladeniško zborovanje. To je samozavest, to je odločnost in navdušenje. Taka mladina se ne obeša duhovniku za talar, kakor nam očitajo liberalci; ampak taka mladina si je sama postavila krščanske vzore, katerim hoče slediti. Naj bi kot grom neba tudi našo kranjsko mladino pretresel in vzdramil klic: „Mladina, vstani in hodi po poti krščanske organizacije!“ — Naj bi kot mogočni val morja zalivala po naši lepi Kranjski misel: „Mladeniči združite se po izobraževalnih društvi in telovadnih odsekih, da bodele nekoč

postali zdrav sad na drevesu slovenskega ljudstva.“

Kot ravnatelj „Gospodarske Zveze“ v Ljubljani nastopil je svojo službo dne 1. t. m. g. Silvester Skerbinec, izvrsten veščak v trg. strokah.

S. L. S. na Gorjškem zmaguje. Pri občinskih volitvah v Črnicah, ki so se vršile pred tednom, je po hudem boju v vseh treh razredih zmagala S. L. S. V tretjem razredu je bilo nad 300 volivcev na volišču, med tem ko se jih je pri prejšnji volitvi udeležilo komaj polovico toliko. Liberalci so popolnoma poraženi. Dospel je bilo v Črnicah županstvo v liberalnih rokah. Čast in slava vrlim volivcem! — Iz Pliskovice se nam poroča, da je pri občinskih volitvah v četrtek dne 27. avg. zmagala kat. stranka v vseh 3 razredih z 18 starešinami, od katerih je 16 prav odločnih pristašev naše vrlo napredujoče slov. ljudske stranke. Nasprotniki so se kar poskrili; jih ni bilo od nobene strani na volišče, razun en par v vsakem razredu in pa očka župana ter dveh podžupanov, ki so bili v komisiji. Agitacija nasprotnikov je bila silovita do nedelje — obetanje velikansko! Konečni vspeh je ta, da so v 1. razredu štirje liberalci volili deloma tudi naše. Tedaj klerikalna trdnjava naša na Krasu stoji prav trdno — mi gremo naprej! Slava!

Iz deželne bolnice kranjske. Gospod primarij dr. Štajmer je odložil vodstvo deželne bolnice in bo vodil kirurški oddelek. Dokler deželni zbor ne sklepa definitivno, se poveri začasno vodstvo deželne bolnice g. primariju dr. Vinku Gregoriču.

Umril je v Ljubljani pretekli teden črevljarski mojster g. Karol Hinterlechner, najstarejši častni član Katol. društva rokodelskih pomočnikov v Ljubljani. Pokojnik je pristopil k društvu meseca novembra leta 1855 in je bil blizu 54 let vzoren član društva, preje kot vrl pomočnik, pozneje kot občespoštovan mojster. Pri nobeni društveni prireditvi ga ni manjkalo. Skupnih društvenih sv. obhajil se je vedno udeleževal do svoje bolezn. Za časa dolge bolezn je bil previden vsak mesec. Umril je popolnoma udano v voljo božjo. Kako spoštovan je bil, je pokazal njegov dolgi pogrebni sprevod, katerega se je udeležilo katol. društvo rokodelskih pomočnikov z zastavo in vencem, črevljarsko društvo in velika množica občinstva. Naj počiva v miru! — V Opatiji je umrl sin ljubljanskega trgovca Bernatoviča, g. nadporočnik Pavel Bernatovič, ki si je pri skakanju v morje zlomil vrat. Mladega nadporočnika so v Opatiji že pred dnevi svarili, naj ne skače z deske tako silno v morje, a na opomine se ni oziral. V nedeljo je zopet skočil v globočino 6 metrov ter priletel z glavo na dno. Truplo so prepeljali v Ljubljano in pokopali na novem pokopališču pri sv. Križu.

Duhovniške vesti z Gorjškega. Za voditelja na deškem semenišču v Gorici je imenovan gosp. dr. Jožef Srebernič, dosedanji knjižničar in prefekt v osrednjem semenišču. Na njegovo mesto pride posp. Ivan Rejec, pomožni profesor verouka na c. kr. gimnaziji. Za prefekta v deško semenišče pride novomašnik gosp. Alojzij Fogar.

Duhovniške spremembe v tržaški škofiji. Č. g. Anton Križman, dosedaj kaplan v Sežani, pride za kaplana k sv. Jakobu v Trst. Novomašnik Avgust Zlobec pride za kaplana v Sežano, novomašnik Vincenc Zigulič za kaplana v Kastav, novomašnik Julij Lažič za kaplana v Buzet.

Duhovniške spremembe na Štajerskem. Preč. g. dekan Franc Bohak je imenovan kn. šk. duhovnim svetovalcem. Č. g. dr. Franc Lukman je postal profesor moralke na mariborski bogoslovnici; na njegovo mesto v Slov. Bistrici pride č. g. Fr. Doberšek.

Nov telovadni odsek na Gorjškem. — V nedeljo 30. avgusta se je ustanovil v Gorici telovadni odsek „Slov. kršč. socialne zveze“. Ob tej priliki so prišli na zborovanje bratje telovadci iz Mirna (40) in iz Podgore (20) pozdravit najmlajši goriški odsek. K gorjškemu odseku je pristopilo že lepo število telovadcev. Predsednik mu je brat dr. Dermastia; načelnik pa brat Jožef Medvešček. Odsek takoj naroči orodje iz Prage. Telovadcem najmlajšega gorjškega odseka kličemo bratski „Nazdar“! Obširnejše poročilo o ustanovitvi prinese glasilo telovadcev „Mladost“. — Na Kranjskem se ustanove odseki v Borovnici, Hotederšici in v Košani.

Surovost gorjških liberalcev. Iz Šmarja na Gorjškem se piše: V nedeljo po noči ob pol ene popolnoči so liberalni divjaki bombardirali župnišče in novo gospodarsko poslopje, v katerem se je priredil prostor za katoliško slovensko izobraževalno društvo. Koliko jih je bilo, se ne ve še, toda kamenje je letelo, kakor bi ga deset vragov sipalo. Ko se je zaslial strel iz revolverja, padla jim je korajža v hlače in potekli so, kar so jih mogle liberalne noge nesti. Prihiteli pošteni mladeniči niso mogli nobenega zgrabiti. Da pa ne bo svet sodil, da so v Šmarjah sami divjaki in razbojniki, bodi povedano, da je le nekoliko liberalno podivjanih izvržkov, ki delajo sramoto vsem poštenim faranom Šmarijske fare. Ti so iz liberalne vzgoje. Kaj pravita k tej vzgoji duševna očeta iste? Vedita, da pride prej ali pozlej račun. — Tukajšni liberalci ne morejo preboleti, da je preč. g. župnik sezidal novo gospodarsko poslopje in v njem priredil prostor za katoliško slovensko izobraževalno društvo, ktero imenujejo klerikalni brlog. Vedite, da v kat. slov. izobraževalnem društvu se bodo pošteni mladeniči zbirali k pravi izobrazbi, ne pa kakoršna je vaša.

Pravila so se že odposlala na c. kr. namestništvo v Trst, in ko bo društvo potrjeno, se bo vršil vstanovni shod, h kateremu se že zdaj vabijo vsi pošteni in krščanski misleči v mladeniči.

— **Barabstvo.** Ko so v nedeljo popolne korakali naši telovadci skozi Kranj, jih je nahrulila v grmovju nad Majdičevim mlinom skrita banda s „pereat čuki“ in žvižganjem. Med izkrokani glasovi se je dobro razločil glas ženske. Ob enem je priletelo par kamnov iz grmovja. Eden od teh je zadel telovadca Hafnerja iz Škofje Loke na ramo. Prišli smo torej že tako daleč, da si človek ne bo več upal svest življenja skozi „napredno“ mesto.

Vinska letina v Bregu pri Trstu letos prav lepo kaže, grozdja je mnogo, kakor ga ni bilo že več let toliko in tudi vse

zdravo ter že sedaj močno sladko, trgateg bo okoli 20. septembra Trgovci in gostilničarji, ki so prejšnja leta hodili v Breg po vino in grozdje, naj se zopet oglasijo, cene grozdja in vina ne bodo letos tako visoke, kakor druga leta. Železniška postaja je v Borštu, Boljunc je samo en četrt ure oddaljen in Dolina tri črti od borštanske postaje in v vseh teh vaseh bo letos na prodaj obilno dobre kapljice.

Zahvala. Dne 20. julija t. l. mi je po streli pogorelo gospodarsko poslopje. Vzemna zavarovalnica v Ljubljani mi je vso zavarovalnino in še poškodbe pri hiši točno izplačala, za kar se ji iskreno zahvaljujem. Obenem se zahvaljujem gregorskemu in sodraškemu gasilnemu društvu, kakor tudi sosedom za pomoč pri gašenju. Posebno zahvalo sem pa dolžan svojim soobčanom za tako ljubeznjivo mi podarjeno seno. Vsem srčna zahvala! Perovo, 30. avgusta 1908. Jakob Zadnik.

Našel je nekdo denarnico iz Naklega do Kranja z večjo svoto. Kdor jo je zgubil naj se oglasi pri Viktor Navinšku, organistu v Naklem št. 37.

Vzgalice v korist obmejnim Slovincem se v Zg. Besnici pri Kranju dobe v gostilni Ivana Papler po domače pri Žnidarju. Somišljeniki segajte po njih!

Slovinci kupci! Kdor si želi kupiti dobičkanosno posestvo vsake velikosti v jako prijaznem in lepem kraju na Spodnjem Štajerskem, naj se blagovoli zaupno pismeno ali osebno obrniti na Josipa Serneč, kmečkoga sina v Gradiški. pošta Pesnica, Spodnje Štajersko. (Za pismene odgovore se prosi znamka). Josip Serneč posreduje pri nakupu brezplačno.

Jubilejno sadno in grozdno razstavo priredi „Kmetijska podružnica v Novem mestu“ dne 3., 4. in 5. oktobra t. l. in sadjarski tečaj, ki se vrši v nedeljo, dne 4. oktobra t. l. na kmetijski šoli na Grmu. — Razstava sadja in grozdja se priredi v zvezi s sadnim semnjem. V razstavo se sprejema dolensko sadje in grozdje in sicer novo vpeljanih in starih domačih vrst. Priglasila za udeležbo se sprejemajo do 15. septembra t. l. Vsak razstavljevalec mora naznaniti, koliko vrst sadja želi razstaviti, v koliki množini in koliko potrebuje prostora. Sadje in grozdje se lahko razstavi na krožnikih ali pa tudi v zabojih in košarah, pripravnih za razpošiljanje sadja. Na željo razstavljalca preskrbi podružnica potrebno posodo. Razstavljeno sadje se bo prodalo. Skupiček dobe razstavljalci. Sadna razstava je ob imenovanih dneh splošno pristopna in sicer od 8. dopoldne do 6. popoldne. Vstopnina je prosta. V sadjarskem tečaju stoji sledeča vprašanja na vspeh: 1. Katere vrste sadja kaže pomnoževati po Dolenskem z ozirom na dosedanje vspehe in na bodoči razvoj sadne kmetije. 2. O zadružni porabi in prodaji sadja. Pristop k sadjarskemu tečaju je prost vsem obiskovalcem razstave. — Dolenski sadjerejci in vinogradniki! Udeležite se razstave in pokazite s tem, da ste vneti za napredek naše sadjereje. Kmet. podružnica v Novem mestu.

Listnica uredništva. Gasilnemu društvu v Vel. otoku: Žal za zadnjo številko nepozno došlo: Pozdravi!

Dolenjske novice.

Topliške novice.

d **Toplice**, 26. avgusta. Občinska volitev. Če si prišel dne 24. avg. v Toplice, si lahko mislil, da se vrši bitka med Rusi in Japonci, tako je letalo vse križem semtertja in se zbiralo v gruče, nazadnje pa pritisnilo v spodnje prostore županove hiše. Čemu ta dirindaj? Vršila se je volitev novega občinskega odbora. No — in kdo je zmagal? Kakor povsod na Kranjskem, »Slovenska Ljudska Stranka«. Dobila je 26 odbornikov, 2 sta nasprotna. Eden, g. Ignacij Sitar, sicer ni popolnoma nasproten in se bolj nagiblje na našo plat, toda nekdo stoji za njim in mu brani, da bi stopil v naše vrste. Drugi je gosp. Anton Klinc s Polja, ki trdi, da je demokrat ameriške sorte. Nikomur sicer ni natanko dovedal, katera načela in kakšne cilje ima ta demokracija, morda sam ni na jasnem, a drži se trdovratno te misli, da je demokrat ameriške barve. Če bi ta možakar pazno prebiral »Slovenca« in »Domoljuba«, bi se gotovo prepričal, da smo tudi mi demokrati, seveda kranjski demokrati, in da »Slovenska Ljudska Stranka« vsekoli izvaja demokratična načela. Ljudstvu pravice in kruha, za to se poganja vun in vun. Morda se sčasoma tudi ta dva gopoda premisli in pridružita »Slovenski Ljudski Stranki«, ki ima sedaj vajeti v roki in vse vodi in vlada.

d **Dva tabora.** V začetku smo mislili, da bo volitev tekla v miru in slogi, in g. kaplan je povsod poizvedoval, katere može si želijo volivci v odboru, da ne bo razprtije. Na podlagi poizvedb in shodov se je sestavila potem vrsta kandidatov za podobčine in posamezne razrede. Ljudje so sami krivi razpora. Zakaj niso odkrito povedali: tega ne maramo, tega hočemo. Prav rado bi se jim bilo ustreglo. Nam je šlo samo za to, kar se je tudi na dr. Lampetovem shodu povdarjalo: »Nobenega liberalca vmes!« — Če bi bili n. pr. možje v podobčini Dobindol soglasno rekli: Mi zahtevamo g. Kulovca v odbor, nikomur bi ne prišlo na um, drugzega ponujati. Toda ker niso možje naravnost izrazili svojih misli in že poprej določili kandidate, je moralo priti do ločitve in zmešnjave. Stari boj med zgornjim in spodnjim koncem občine se je zopet razvnel. Zmagal je seveda prvi, ker je močnejši in ker je imel na listkih zapisane izključno le može »Slovenske Ljudske Stranke«. Zato mu je priskočilo na pomoč veliko število iz spodnjega konca in pripomglo k zmagi. — Tudi nasprotniki so imeli zapisanih nekaj vrlih mož »Slovenske Ljudske Stranke«, toda imeli so vmes tudi par nezanesljivih in zagrizenega liberalca Rud. Zupanca. Zato se je vse združilo proti njim in poskrbelo, da so propadli. — Možje, prihodnjič pridite k shodom in povejte naravnost: te pa te hočemo za odbornike. Kaj ni lepše, da se voli v slogi, kot v razporu? Če boste pa poslušali topliške hujskače, boste vselej ostali v manjšini, to je tako gotovo, kakor dvakrat dva štiri. Liberalstvu je na Kranjskem odklenkalo za vse večne čase. — Volitev v prvem razredu je bila naravnost vzorna. Ni čuda, ker so bili zraven volivci, javeni volivnih bojov. Vse je bilo mirno in tiho v dvorani, nihče ni zaključal, vsak je bil radoveden na izid. »Slov. Ljudska Stranka« je imela zagotovljeno večino, če bodo vsi držali besedo. Toda dva sta skrhnila s praznim izgovorom, da tudi mi nismo ostali mož-beseda. Dokazala pa tega nista in pozivljamo ju iznova, naj spričata, v čem smo prekršili dano besedo. Mi smo natanko volili po listku, ki je bil določen na Pečjakovem shodu. Prečrtali smo samo ime tiste, ki nas je »farbal« in uskočil. Vsled odpadka

dveh volivcev smo bili prisiljeni, na dan priti s poboštili dveh častnih občanov, ki smo ju imeli ednole za slučaj sile na razpolago. — Zalostni pojavi in prizori. Volitev je pokazala, da v topiški občini je mnogo nemožnosti in neznačajnosti. Koliko jih je čez noč besedo snedo in zadnji hip preskočilo v nasprotni tabor. To pač ni lepo, pravi mož drži besedo, ki jo je dal in se ne da nikomur pregovoriti ali s pijačo podkupiti. Kdor pa kaj takega naredi, je mevža, ne mož. V črne bukve z vsemi tistimi, ki so besedo snedli! Na prvem mestu bodi zapisan topiški »Skribe«. Zgrozili smo se, če smo tega moža videli med uskoki. On je bil ustanovitelj in mnogoletni predsednik konsumna, član vseh katoliških društev in zadrug, obiskovalec raznih shodov, neumoren agitator »Slovenske Ljudske Stranke«, tretjereditelj in kdo ve kaj še. Sovraštvo do domače duhovščine ga je tako preslepilo, da je zapustil bliščečo zastavo, kateri je vse žive dni sledil in je šel volit najbolj srditega nasprotnika, kateri je neštivilnikrat v »Narodu« opljuval njega in njegov konsum. Ravno tako v črne bukve s fantom Marijine družbe, ki se je celo voliti dal od nasprotnega tabora. Dobro, da se poznamo in vemo ločiti pleve od zrnja.

d **Volivni boj je končan**, duhovi naj se potolažijo in blagodejni veter miru in sloge naj zapliva po vaseh. Novi odbor pa naj vspešno deluje za povzdigo občnega blagostanja!

d **Od farjev se ne damo komandirati**, ta surova beseda je baže iz pijanih ust zletela nekemu volivcu. Menda ni vedel, kaj je izbleknil. Če je pa tudi v treznosti takih misli, mu povemo da se duhovske komande prav lahko reši. Naj se izbriše iz katoliške vere, pa bo prost. Dokler je pa v tej zavezi, ostane pod komando duhovnov, katere z ljubeznjivim pridvom »far« časti, od zibel do groba, od krsta do krste. Duhovni so hoteli zadnjič to doseči, da bi bili izvoljeni v odbor le odločno katoliški možje »Slovenske Ljudske Stranke«, noben liberalce in noben polovičar, pa da bi se volilo složno. Zase se niso poganjali, saj tudi noben ni hotel v odbor priti. Vedite tudi, očka M., da je komanda »farjev« vsekako milejša in za krščansko ljudstvo ugodnejša, kakor komanda liberalnih učiteljev in drugih hujskačev, ki se ponosno bijejo ob prsi in kličejo: »Jaz sem liberalce,« to se pravi, privrženec lista »Slovenski Narod« in njegovih načel, besen sovražnik duhovščine in vsega, kar ona zastopa.

Belokranjske novice.

d **Molčali bi**, ko bi zlobni »Belokranjec« prvič ne lagal, drugič ne napadal vserkih stvari. Saj se skoro ne bi splašalo, s takim zakotnim listom se pripraviti. Toda, ker pride večkrat med ljudmi razgovor o tej ali oni »Belokranjčevi« novici — in nekateri res skoro vsako neumnost verjamejo, zato podajem pametnim ljudem v Belokranju zopet par vrstic v poduk in zabavo. Prvič trdim, da Maceletov list laže. Na naš poziv, naj pove, kateri belokranjski župnik in učitelj sta ljudi varala s procesijami za dež — resnicoljubni »Belokranjec« molči — zato, ker se je zlagal. Vržite to laž vsakemu Belokranjčevcu v obraz! Na vprašanje glede gosp. Julčeta in njegove poštarke službe pa čenča nekaj o Šuklietu. Počasi, prijatelj Rožanc! Če se je gosp. Julče kaj pregrešil, potem je bil po pravici odstavljen, če je nedolžen, pa naj toži c. kr. poštno ravnateljstvo, ker mu je naredilo tako sramoto! Bopsta! Glede črnomaljskega gosp. župnika zopet laže. Poznamo razmere bolj, kot pa znani krevljasti belokranjski misijonar. Ste razumeli? Zdaj pa premislimo nekoliko ta hinavski strah črnomaljske gospode pred — Kočevarji! Zakaj ste pa postavili za prvega govornika v

Dobličah Kočevarja Eppicha? Ali ni to največja nedoslednost? In ali ni gosp. Kuder največji prijatelj (?) Kočevarja Kožarja? Pst — tiho! Poglejmo »Belokranjčev« vero. V št. 11 piše urednik sledeče: »Kar je Kristjanom Kristus, to je budistom Buda. Tudi on je prišel na svet, odrešit svet« itd. Torej ta indijski bog Buda — je tudi odrešil svet — in Kristus ga je tudi. Tedaj sta kar dva odrešila svet! No, Buda je najbrže odrešil liberalce, zato so tako buda-lostni. — Kako grdo je zabavljaj »Belokranjec« zoper procesije za dež, smo že omenjali. V svoji skrbi za sveto katoliško cerkev vpraša neki modrijan, kako je to, da morajo za cerkve ljudje sami zvonove kupiti, pa vendar morajo še plačati, če zvonijo kakemu mrliču. Pustimo, naj tuhta to uganko — morda bo začel še v cerkev hoditi, pa bo videl, kaj cerkev vse potrebuje — a mi vprašamo, kako je to, da imamo po več krajih takoimenovane okrožne zdravnice, ki jih plačuje dežela — a če gre tak zdravnik k bolniku, pa vendar še posebej zahteva plačo? Korektor izpod Kučera.

d Pogorel je v Preloki neki kmet. Pravijo, da mu je tudi nekaj denarja zgorelo. Kmetje, zavarujte se vsi — pri domači »Vzajemni zavarovalnici« — ki ima svoje zastopnike v vsaki fari. Če pride ogenj, je domači zastopnik dolžan še tisto — in tisto nesrečo in pomoč je takoj tu. Ubogajte v svojo korist!

d Obesil se je v Giršičih pri Podzemlju neki sicer tihi kmet Straus — ker se je moral vedno pripraviti s svojim malopridnim sosedom. Najbrže se mu je zmešalo.

d Posojilnice imajo zdaj v Belikrajini vse župnije razen Adlešiči. Onkraj Črnomlja so vse v liberalnih rokah razen v Dragatušu in Starem trgu — kjer imajo pa tudi liberalci svojo.

d Iz Dobropolj. Resno besedo dopisniku v zadnji številki »Domoljuba« bi hotel podati, ker me imenuje modrijana. Dragi dopisnik, meni je vse eno, imenuje me tako ali tako, po božji volji sem, kar sem. Casti gotovo ti potrebuješ več kakor jaz od ljudstva, in tudi vem, da me ti iz lastne volje ne misliš napadati, ampak si prim. ran od mogočnega, da me moraš. Ni res, da bi bil nasprotnik našega vodovoda in da ga ne maram. Ni tudi res, da jaz ne privoščim revežu potrebnega, nasprotno, večkrat nasitim reveža kot kak mogočnejš. Iz vseh vrst je videti, da je obema čimdalje bolj hudo po občinskem pečatu, katerega se je dopisnik v predzadnji številki spomnil. Jaz vama ne morem pomagati, počakajta še dobri dve leti, pa ga bota nazaj dobila, ako bodo volivci hoteli. Kar se tiče našega vodovoda, pa nikar napadati samo mene, ker dobro vesta, da eden sam nič ne napravi, ampak jaz sem dopisniku odgovoril na zahtevo večine ljudstva. Večina ljudstva pri vseh rečeh odločuje, tako bode tudi pri našem vodovodu. Dopisnik me je opomnil v predzadnji številki, da imam občinski pečat v svoji oblasti. To je tudi res. Toda pečat je nedolžen aparat. Jaz imam pa ljudstvo za pravi pečat, kamor bo to hotelo, tam se bode zapečatilo. Ne hujskam nobenega človeka v tem. Boljše mu je povedati po pravici, kakor pa loviti ljudstvo po krivici. Z Bogom za ljudstvo!

d Iz Loškega potoka. Novega župnika smo dobili pretekli teden, č. g. Pravharja. Sprejem je bil naravnost veličasten. Do devet lepih, bogato ovenčanih slavolokov s pomembnimi napismi in na Tabru samem devet ponosnih mlajev s plapolajočimi trobojnicami je dajalo celi fari lepo praznično lice. Tudi cerkev se je oblekla v vence in zastave, da tem lepše sprejme novega gospodarja. Ob vzožju Tabra pa se je kljub delavniku zbrala praznično oblečena mnogobrojna množica, na čelu ji cel občinski odbor, da pri vstopu v župnijo pokaže novega župnika svojo vdanost. V izbranih be-

sedah pozdravi novodošleca gosp. župan. Iz besed gosp. župnika zveni ginjenost in iznenađenje nad toliko udanostjo novih faranov. Pot v cerkev pa sta povzdignile obe Marijini družbi, ki sta napravile lepo urejen špalir; poklonivši se gosp. župniku v kratkih nagovorih. Gosp. župniku je cela fara pokazala, kako radostno sprejema novega dušnega pastirja.

d Porcijunkula na Žal. Gori pri Mokronogu bo v nedeljo, dne 20. t. m.

d Na Zaplazu je prihodnjo nedeljo na praznik Marijinega imena ob 10. slovesno opravilo. Lepa cerkev je zunaj popolnoma dodelana, razven zvonikov. Okna se bodo še letos napravila. Znotraj kaže cerkev, žalibog, še surov zid. Ni lahko delati dandanes, ko so rokodelci tako dragi. Zunanji omet je stal do 7000 kron, notranji z obokom bo pa še več.

Notranjske novice.

Vipavske novice.

n Iz Vrhpolja pri Vipavi. Nismo prijatelji preprirov; mi nočemo delati nemira. Tihi smo bili še preveč in molčali tam, kjer ne bi smeli molčati. Kakor se sliši, je ga. Bunčuhova zelo vneta za »Marijino družbo«, »Izobraževalno društvo« in pevski zbor. Baže je dobra prerokinja, samo zadnjič, ko je »Marijina družba« priredila igro »Sv. Cita«, se je nekoliko pomotila. Rekla je namreč, da iz te igre ne bo nič, ne sicer zavoljo igre same na sebi, temveč zato, ker jo poučuje ta (!) učiteljica! Igra bi se že dala narediti, ko bi... Govori se tudi po vasi, da je tej učiteljici veleccenjena gospa Bunčuhova zelo naklonjena in da jej gre v vsaki stvari na roko. Iz same ljubezni bi jo rada še iz šolskega stanovanja spravila. Že poprej, kakor je prišla, je govoril znani nadebudni fantiček, da v šoli že ne bo imela stanovanja, ker je klerikalna. In celo Bunčuhova družina ji je res tako naklonjena, da ji ni več prestatu v šolskem posloju in je namenjena prihodnje šolsko leto najeti si drugod stanovanje. Sedaj pa spregovorimo mi nekoliko besed o naši spoštovani učiteljici M. Uršič. Oglejmo si njeno delovanje, odkar je v Vrhpolju. Ona je tista, katera je prvič dekleta »Marijine družbe« spravila na oder, da so — kakor se more z gotovostjo trditi — izvrstno igrale. Koliko večerov je žrtvovala, predno jih je izučila, koliko truda prestala. In ali ji je za ves ta trud sedaj plačilo, da mora zapustiti šolsko stanovanje, če hoče živeti v miru? Ne, ne, tako ne sme iti naprej! Vrhpolci, toliko časti morate imeti v sebi, da tega ne boste dopustili. Ali je res naša vas tako slaba, da jo bo morala zapustiti zato, ker ne trobi v Bunčuhov rog. Ako je bila, sedaj ne bo več. Mi hočemo še jedno tako učiteljico in potem odpravimo z največjim veseljem brez Bunčuha. Naša vas spuštuje učiteljico, in je tudi lahko ponosna na njo. To si zapomnite Bunčuh in njegovi prijatelji! Toliko za sedaj!

Idrijske novice.

n Shod. V nedeljo, dne 13. avgusta, popoldne je priredilo katol. politično društvo v Idriji v Didičevi dvorani dobro obiskan shod, na katerem je preč. gosp. dekan M. Arko predaval o ustanovitvi konsorcija, ki ima skrbeti za prečpriprave za izpeljavo železnice na črti Ljubljana-Idrija-Sv. Lucija. Načelnikom konsorcija je bil izvoljen drž. in dež. poslanec g. Fr. Povše. — Pripravljavni shodi v Horjulju, Čerknem in Zireh so se dobro obnesli. Ljudstvo je brez razlike stranke zavzeto za železnico. Ugledni državni poslanci S. L. S. so obljubili, da bodo z vsemi močmi podpirali ak-

cijo za železnico, ki je jako važna iz vojaškega in narodnogospodarskega stališča. Razume se, da bi železnico samo država morala izpeljati, ker bi stala približno 27 milijonov kron. Upanje imamo tedaj, da bo v doglednem času tudi po naši dolini zapihal lukamatija, ker se bodo zaradi bližine italijanske meje brezdvomno tudi vojaški krogi pobrigali za železnico.

n Komisija. V petek, dne 28. avgusta, je prišel v Idrijo dež. odbornik gosp. Fr. Jaklič ter pregledal zidanje hiše za čitalnico, ki jo razširjajo na občinske stroške. Liberalcem in njihovim bratcem, socialnim demokratom ta obisk ni bil po volji. Še manj pa je bil ljub županu Šepetavcu, ki bo iz svojega žepa moral plačati 200 kron globe, ker se ni uklonil uredbi deželnega odbora ter pustil čitalnico razširjati po načrtu inženirja Holinskega, dočim je dež. odbor zahteval, da se čitalnica le popravi za znesek 7200 K. Nekateri gospodje v Idriji res take uganjajo, kot bi imela idrijska občina dunajskega Rothschilda za strica. Če hočejo imeti liberalci in socialisti društveni dom, naj si ga napravijo na stroške svojih lastnih žepov, ne pa na stroške že itak preveč zadolžene občine idrijske.

n Novi grob. V soboto, dne 29. avgusta, proti večeru je umrl po dolgotrajni bolezni znani gostilničar Miha Stravs v primeroma še mladih letih. Ranjki je bil pred leti v Idrijo vpeljal laško vino, katerega se je tistočasno mnogo popilo. Bil je liberalcelec; a mirnega značaja in miroljuben človek. N. v m. p.!

n Našel se je. Konec avgusta iz Idrije zgubivši se I. Repulus, je zopet prišel domu. Iskal je službe po svetu, a je ni našel in se raje vrnil nazaj v domači kraj.

n Društveni izlet. Četudi se je v soboto popoldne in v nedeljo dopoldne precej kisalo vreme, napravila je vendar tukajšnja katol. delavska družba nameravani izlet v Kanomljo. Zmagala je korajža in vreme se je na lepo obrnilo. Čudili smo se množicam ljudstva, ki se je ta dan zbrala na posestvu g. Janeza Močnika. Toliko gostov gotovo še ni imel in jih tudi še nikdar skupaj ni videla Kanomlja. Da so nas spodnjeidrijski sosedje in kanomeljski somišljeniki obiskali, se razume samo ob sebi. Ob krasno proizvajanih narodnih pesmih, ki jih je prepeval družbeni zbor in ob govorih, ki so jih imeli gg. dekan Arko, katehet Oswald, rudar Iv. Kavčič in akademik, Daničar M. Božič, smo se navduševali, tudi v prihodnje trdno vstrajati v bojih za pravico in resnico. — Pozabili tudi nismo trpinov, ki se borijo za boljši gmotni položaj v papirnicah ljubljanske okolice. Nabrali smo v hipu zanje čez 40 K in s tem pokazali, da simpatiziramo z njimi. — Omeniti moramo tudi našega telovadnega odseka, ki je skupaj s spodnjeidrijskim s svojo telovadbo pokazal, da nima strahu pred znanostjo liberalnih »Sokolov«. Zabavali smo se pošteno, zadovoljni bili z dobro postrežbo in se ob mraku vračali zopet proti domu v daljno Idrijo.

n Čuden dopisnik. Čuden človek je znani dopisnik »Labacherice« v Idriji. Dočim poroča na dolgo in široko o najmanjših brezpomembnih veseljih in malenkostnih pojavih raznih liberalnih in socialnodemokratskih društev in velmož, »ne vidi nič, ne sliši nič, kot bil bi mrtva stvar«, o prireditvah S. L. S., ki mu brezdvoma ne ugajajo. Kot poročevalec uradnega lista bi moral biti nepristranski, a to ni in ne da mu žilca miru, da ne bi pokazal svojih liberalnih rožičkov in želja v dopisih. — Svoje dni mu prijateljstvo s klerikalci gotovo ni škodilo, ampak brez dvojbe precej koristilo! — Pa — za enkrat naj bo zadosti.

n Iz Žirov. Na angelsko nedeljo so tukajšni »Sokoli« in njih somišljeniki obhajali otvoritveno veselico svojega »Sokolskega doma«. Žirovska občina se hvali, da je napredna, a

žalibog napredna v slabem. Že pri otvoritvi »Sokolskega doma« se je pokazalo, kaj imamo pričakovati dobrega od te vrste ljudi. Ko so se ljudje zbirali k sv. maši, tedaj je sokolske gospe mrgolele po cestah, da človek skoraj skozi ni mogel. Radoveden je prašal eden ali drugi: »Kje bodo ti ljudje danes pri maši?« — No, pa tem ljudem o maši govoriti se ne izplača; saj vemo, kje smo in koliko je ura odbila! In otvoritev sama?! Kakih jedrnatih govorov, kot so pri naši stranki ob podobnih prilikah v navadi, tukaj nisi čul. Glavna stvar je bil ples in pa komedije, ki so privabile obilno ljudstva. Na plesu je bilo baje kakor v peklju! okrog »Sokolskega doma« — to bi vedeli povedati tisti, ki so tam blizu doma in so bili hočeš-nočeš priča prizorov, ki se spodobnemu človeku gabiyo. Čudimo se dekletom, ki so nastopale pri telovadbi v hlačah. In to navadna kmečka dekleta. K taki telovadbi puščajo stariši svoje hčere — dorasle in nedorasle — in se potem še hudujejo, ako jih kdo zavrne, češ da nimajo pravega verskega čuta! In taki telovadbi in takim »Sokolom« na čast je viselo samo v »klerikalni« vasi Žiri trinajst zastav! To je torej tisti hvalisani »klerikalizem«, ki je dozdaj igral v Žirih tako hinavsko vlogo! Hvala Bogu, da se je začelo daniti, Zdaj lahko vsak trezen človek napravi jasen račun. M kličemo: »Kar je še dobrega v naši občini — skupaj! Kar nas je vnetih za pravo Slovensko Ljudsko Stranko, podajmo si prijateljsko roko preko vode in bodimo eno z svojimi somišljeniki na Dobračevski strani! V slogi je moč! Naši nasprotniki se združujejo in ne prašajo, ali je kdo doma tukaj ali tamkaj. Vsak jim je dobrodošel, samo da je njihov. Ali bomo mi delali drugače? Tu ne velja več: držati z vasjo, ampak držati z našo vrlo Slovensko Ljudsko Stranko na Kranjskem. In ta S. L. S. ima še dovolj svojih pristašev tostran in onstran vode.

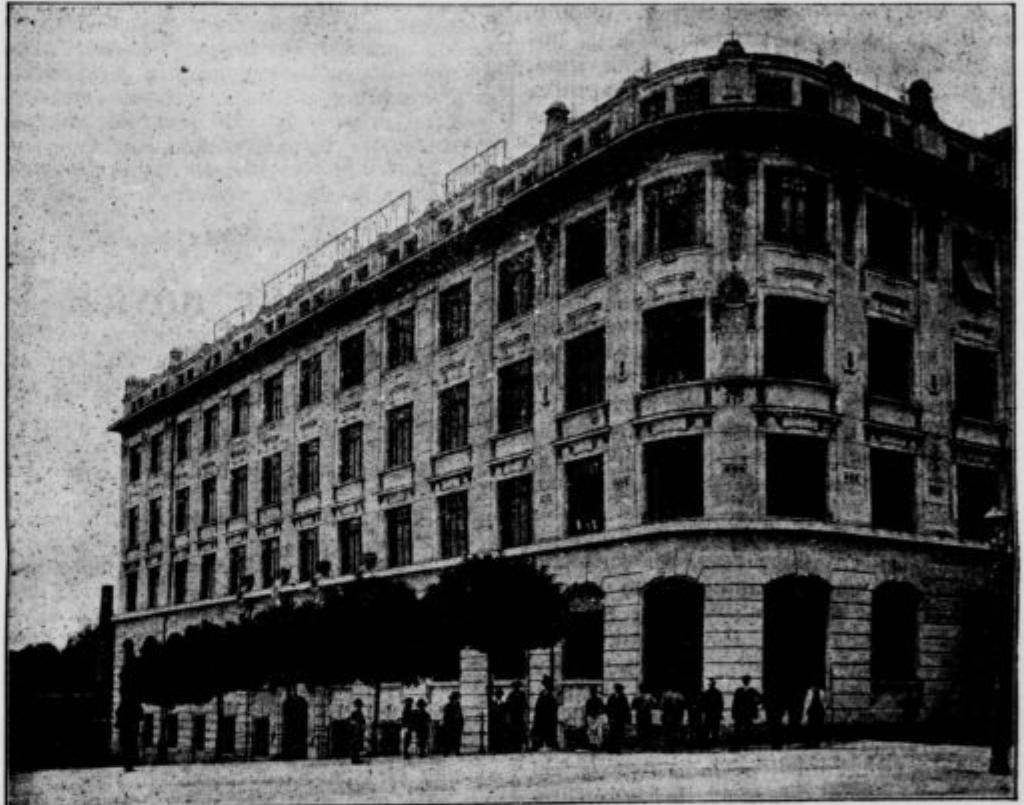
Iz raznih krajev Notranjske.

n Iz Postojne. Vročina je minula. Bliža se jesen. Slov. katol. izobraževalno društvo vrlo napreduje. Sedaj je zopet ugoden čas, da se društvenikom prireja poštna zabava. Ker ima društvo veliko število izvrstnih igralcev, kateri so sposobni tudi za velike in težke vloge, naj si društvo omisli zopet kako večjo igro, da dobe člani ob nedeljah poštno zabavo. Saj boje s tem tudi društveni knjižnici v korist, ljudstvu pa poštna zabava. Torej mladeniči, na noge, pogum naj velja! — Društveni član.

n Postojna. V tukajšnjem katol. izobraževalnem društvu je predaval v nedeljo visokošolec gosp. Jožef Puntar. Društveniki so z velikim zanimanjem sledili poljudnemu govoru. Bodi gospodu predavatelju na tem mestu izrečena srčna zahvala.

n Zaključek mlekarske šole na Vrhniki. Delo eminentnega pomena za narodno gospodarstvo naše dežele se je za leto zaključilo. Mlekarska šola na Vrhniki je dokončala svoje delo dne 29. avgusta tega leta. Koliko intrig, koliko spletk se je insceniralo proti tej šoli od izvestne strani, ki stokrat rajši vidi polom našega narodnega gospodarstva, kakor pa ruino svojega liberalstva! A ruina liberalstva je kljub temu neizogibna; kako pa je preko tega liberalstva mlekarska šola na Vrhniki častno rešila svojo nalogo v prospel gospodarskih interesov naše in sosednjih slovenskih dežela, naj pokaže sledeče poročilo. Mlekarska šola na Vrhniki se je pričela prvega aprila tega leta ter je trajala pet mesecev. Učencev je bilo sprejetih dvajset, a eden je moral biti že prvi me-

sec odpuščen; dokončalo jih je šolo 19, in sicer 13 Kranjcev, 3 Štajerci, 2 Primorci in 1 Korošec. Razen enega so vsi učenci stanovali pod strogim nadzorstvom v zavodu (v prvem nadstropju vrhniške mlekarne). Tudi hrano so imeli skupno istotam. Pouk in stanovanje je bilo brezplačno; Kranjci so imeli tudi hrano brezplačno, dočim so ostali plačevali. Štajerski učenci so imeli podporo od štajerskega deželne odbora in eden od združne zveze v Celju, en Korošec od združne zveze v Ljubljani, en Primorec pa od poljedelskega ministrstva. Od 5. ure zjutraj do 12. ure so morali učenci pō oddelkih delati v mlekarni in sirarni, pri strojih in v kemičnem laboratoriju. Popoldne od druge do šeste ure so imeli teoretičen pouk. Od 8. do 9. ure so zopet sprejemali mleko. — V šoli, ki je tudi nastanjena v prvem nadstropju vrhniške mlekarne, je poučevalo šest učnih moči, in sicer učitelj Štrekelj (Vrhnika) računstvo in spisje, inženir Turk (Ljubljana) kemijo in bakterijologijo, tajnik Združne zveze Kralj, združništvo in knjigovodstvo, sodni svetnik Mulley (Vrhnika) zakonodajstvo, dr. Marolt (Vrhnika) zdravstvo in prvo pomoč pri obolelih ljudeh, Legvart pa je poučeval tehnične predmete, mlekarstvo, sirarstvo, živino-

Nova stavba »Katoliške Tiskarne«.

rejo, pridelovanje krme, zdravstvo živine, preiskovanje mlekarskih izdelkov, mlekarsko gospodarstvo ter nauk o mlekarskih strojih. Pri praktičnem delu pa sta pomagala učence navajati in nadzorovati domači vodja mlekarne in sirar mlekarske zveze. V praktičnem delovanju so se učenci popolnoma izvežbali v pripravi mleka za izvoz, v izdelovanju finega po danskem načinu delanega masla, v izdelovanju trdega in mehkega sira, pri čemer se je polagala posebna važnost na trdi švicarski sir, tako da znajo učenci izdelovati vse vrste sira od najfinejšega do najprostejšega trapista. Izdelalo se je 3200 kg sira vsake vrste in 1300 kg surovega masla. Pri tej množini izdelkov so se učenci pač lahko izvežbali. Posebno se je pazilo na natančno preiskovanje mleka in izdelkov, čemur je služil čisto moderno urejeni laboratorij. Vsi učenci so se morali učiti tudi dobro molsti ter krmiti, tako da sedaj v vsakem kraju lahko nastopijo kot učitelji v tem oziru. Molžo je po-

učeval g. Legvart sam, svoj vzorni hlev pa je iz prijaznosti v ta namen dovolila gospa Tomšičeva. — Da dobe učenci večji vpogled v združništvo in da spoznajo naše mlekarske in gospodarske razmere, so napravili izlete v mlekarne v Logatec, Medvođe, Vodice, Komendo in Mengeš; ogledali so si vzorno preiščerejo pri gospodu Ivančiču v Medvodah, graščino Križ pri Kamniku in gospodinjsko šolo v Marijanišču v Ljubljani. Med vsem poukom se je pazilo vedno na to, da se učenci privadijo reda, pridnosti, varčnosti, snažnosti, da postanejo misleči in delavni možje. Da učenci tudi svoje domačine lahko poučujejo, se je privzela v učni načrt tudi živinoreja, prašičereja, perutniarstvo, pridelovanje krme, zdravstvo živine za nujne potrebe. Vrhniki zavod si je v tem času pridobil ugled tudi na zunaj. Koncem maja se je priredila razstava mlekarskih izdelkov in tečaj za voditelje mlekarn. Lepo število tujcev je posetilo te dni Vrhniko. Tudi sicer so prihajali vi-

soki gospodje, da si ogledajo to narodno - gospodarsko ognjišče. Počastili so zavod gg. presvetli knez in škof ljubljanski, deželni glavar Šuklje, dvorni svetnik Ertl (Dunaj), referent poljedelskega ministrstva Harousek (Dunaj) itd. Proučevali so mlekarstvo tudi Poljaki in Rusini, celo iz Varšave je prišla družba poljskih dam; in ravno sedaj se mudi na Vrhniki gospod, ki ga je poslala hrvaška vlada. Veliko je bilo torej to narodno delo. Z zanimanjem smo pričakovali končne javne skušnje učencev, ki se je vršila dne 29. avgusta t. l., od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne. Videli smo poleg številnega domačega in tujega občinstva odlične gospode: g. prelata Kalana, kot zastopnika kmetijske družbe, deželnega odbornika dr. Lampeta, od poljedelskega ministrstva nadzornika Riha, od tržaške vlade g. dvornega svetnika Fröhaufa, dekana Gantarja, zastopnika združne zveze Kralja, zastopnika Bohinjcev g. župnika Pibra in mnogo drugih. Pogrešali pa smo Lenarčiča, ki je poslal samo svojega zastopnika Rožmana. Pri izkušnji smo se čudili, da je mogoče v petih mesecih doseči takih uspehov; s čudovito natančnostjo so učenci vodili stroje in odgovarjali kot veččaki. 19 izvežbanih učencev je na mah razgnalo vse zahrbtnje spletke, ki so se vozljale zoper to šolo. S pristrčno čestitko, ki velja slovenskim gospodarjem, mlekarskim učencem in učiteljem ter vsej Vrhniki smo se poslovili od tega vzornega tečaja. Vlada pa se naj s tem nauči, kam naj obrne svojo posebno pozornost, ako hoče ljudstvo z malimi stroški napraviti neprecenljive koristi.

n **Z Vrhnike.** Zanimalo boče morda kmete, kdo je sedaj na Vrhniki prevzel lov. To so prijatelji ljudstva — liberalci. Veselja vriskajo, da se jim je posrečilo izviti iz rok klerikalcev lovsko društvo, saj sami pišejo v »Slov. Narodu«: »Klerikalnemu Mayerju je odzvonilo«. Med temi znamenitimi lovci je tudi liberalci in demokrat, veliki notarjev in Jelovškov prijatelj Oroszy. Ta mož je nekoč, ko je bil še železniški strojevodja, baje nekoliko tebebnil s stroja na gotovi del svojega telesa, in začel je trditi, da so se mu možgani pretresli, na kar se mu je posrečilo dobiti prav lepo penzijo. Zato ima ta mož sedaj prav lep čas agitirati za notarjevo in Jelovškovo stranko, in hoditi na lov. V resnici je pa ta mož velik prijatelj kmetov, kako o njih misli, spoznamo iz besedi, ki jih je nedavno govoril nekemu našemu možu: »Kmet je največji postopač na svetu, 6 mesecev ta h . . . dela in 6 mesecev pa na peči leži«. Najbrže je ta možičelj po sebi meril, ko je to govoril, kajti v postopanju je največji on sam. In vrhničani tudi že menda vedo kakšni prijatelj kmetov je Oroszy, kajti ko je bil pred nekimi dnevi v družbi dveh družih na lovu, posrečilo se mu je ustreliti jerebico, ki je pa padla v lepo cvetočo ajdo. Ves vesel hoče Oroszy na njivo po žival, ne zmeneč se zato, da dela s tem kmetu škodo, toda veselje mu je skazil mož, lastnik njive, ki mu je odločno prepovedal stopiti na njivo ter mu obenem zagrozil, da ga naznani pristojni oblasti, ako to stori. Seveda je dični lovec Oroszy hote ali nehote moral

pusiti na njivo lepo jerebico, ter s kislim obrazom oditi s svojimi tovariši. Prav tako, kmetje le pokažite našim liberalnim lovcem, kakor Oroszyju, adjunktju Modicu, Mihčetu, Marjančniku itd., da ste vi lastniki težko obdelanega polja in da nimajo ti ljudje pravice vaših pridelkov pokončavati. Videl sem že večkrat, kako omenjeni lovci brezskrbno sami in s svojimi psi hodijo po njihovih ajde, prosa itd. pa naši kmetje naj skrbijo, da bode tem ljudem ta grda in drzna navada za vedno odklenkala. Očividec.

n **V Strmci pri Postojni** je umrl v visoki starosti gosp. Janez Jež, lesni trgovec in posestnik, mož po volji božji. Bil je dalj časa vaški podžupan, občinski odbornik in do zadnjega časa cerkveni ključar. Vse te častne službe je vestno opravil. Pri volitvah je vselej držal s katoliško stranko, navdušen za njena načela in je neustrašno spoznaval svoje versko in politično prepričanje. Bil je zvest naročnik »Domojubov«. Naša stranka ga bo zelo pogrešala. Naj mu bo to v blag spomin in drugim v izpodbudo, da ga posnemamo.

Gorenjske novice.

Iz kamniškega okraja.

g **Iz tuhinjske doline.** Fantje in možje! Skoro vsi ste kadilci. Kako mnogo porabite torej žveplen. Vsakdo ima gotovo v žepu »Skatljivo žveplen« z napisom: »Mal položil dar domu na altar«. Veste pa gotovo, ali če se ne veste, vam bodi tu povedano, da so te žvepljenke liberalne; dobiček teh vžigalic gre za liberalno družbo. — Da bi pa ne bilo treba vrlim krščanskim slovenskim fantom in možem, ki so kadilci, podpirati liberalcev, ki so največji sovražniki kmetov, je izdala naša »Slovenska krščansko-socialna zveza« svoje žveplenke. Na teh naših vžigalicah je napis: »V korist obmejnim Slovincem«. Dobiček teh žveplenk bo za slovenske katoliške šole. Pozivljamo vas torej, vsi krščanski fantje in možje, kupujte samo te naše žveplenke, z napisom: »V korist obmejnim Slovincem«. Sploh pa ne podpirajmo svojih najhujših sovražnikov liberalcev. Kupujmo vse pri naših krščanskih prodajalcih. Le pogledjmo, kako so liberalci zavedni; nihče ne bo šel kupovat v naše prodajalne. Mi pa hodimo v štacune naših nasprotnikov in jim nosimo dobiček. Ali še ne veste, da je rekel v naši tuhinjski dolini nek liberalen »študirani« trgovec, da mu je to največje veselje, če kmeta za nos vleče? Seve, tega ni rekel vpričo kmetov, ampak svojemu prijatelju. Tako govore liberalni trgovci o vas. Ali bodemo potemtakem še kupovali pri njih? Ne, gotovo ne. Od prvega do zadnjega, vsi bomo pustili take prodajalce, niti vinarja jim ne bomo dali skupiti. Ne podpirajmo naših nasprotnikov, ki so tudi nasprotniki naše sv. vere. Pokažimo jim pot, odkoder so prišli. — Fant iz tuhinjske doline.

Bohinjske novice.

g **Planina Kraj.** Letošnji majarji na planini Kraj so bili res pridni. V prostem času, mesto da bi lenarili, so osnažili planino škodljivega plevela (šavja), očistili in osnažili močila, popravili stan in uredili ter obsekali prej slabo pot. Škoda, da ni v drugih planinah tako pridnih majarjev in planšaric!

g **Pot na Koprivnik** so po dolgem času začeli vendar enkrat nasipati in popravljati. Drugo vprašanje pa je, če bo nasuto blato ostalo.

Prišel bo hiter naliv, blato bo izpral in zopet bo ostalo samo kamenje.

g **Občutno hladno jutro** je bilo v nedeljo, dne 6. t. m. Samo 4 stopinje je bilo toplote.

Iz Št. Vida nad Ljubljano.

g **Zirovnikov zbor** priredi prihodnjo nedeljo pri »Slepem Janezu« veselico. »Slovenski Narod« vabi na to veselico tako-le: »ker ima ta zbor, posebno pa njegov vodja nadučitelj Zirovnik obilo preganjanja prestatu od šentviških klerikalcev, katere silno boli, da proti njihovi volji in brez njihove pomoči lepa šentviška okolica kulturno in gospodarsko napreduje«. Gospod nadučitelj Zirovnik, ki se v »Narodu« polni hvale o sebi in o svojem »delovanju«, mi vam povemo to-le: o vašem kulturnem napredku bomo govorili obširno tedej, ko deželni šolski svet, ki ima sedaj vašo zadevo v rokah, isto reši. Takrat, mislimo, bo pravej smrdelo od vaše kulture, ki obstoji vsa v tem, da hujskate vedno in vedno proti vsemu, kar se ne klanja vaši namišljeni vsemočnosti, ali pa proti onemu, česar v svoji omejenosti in zaslepljenosti ne dosežejo vaši možgani.

g **Sokol v Št. Vidu**, katerega se je Zirovnik od početka z vsemi štirimi branil, potrebuje »arčni«. V kapljicah mu jih vliva v razkrokani želodec nadučitelj Zirovnik, ki piše v »Slovenskem Narodu« sledeče: Naš kaplan Zabret se vsaj navidezno prizadeva, da bi šentviško mladino izobrazil. Zato je aranžiral v Št. Vidu telovadni odsek čukov. Da je to njegovo delo rodilo dober sad, kaže dejstvo, da se je v Št. Vidu razvilo telovadno društvo »Sokol«, v katero prilete vsi najboljši telovadci od čuka, ko prestanejo prve skušnje in ko jim nekoliko zrastejo peroti. Gospod Zirovnik, vi se lahko vsak dan prepričate iz seinjeh zapiskov telovadnega odseka, da prilete k »Sokolu« samo tisti mladiči, ki so jim v našem odseku prevročila tla.

g **Telovadni odsek** izvrstno napreduje. Iz lastne moči je priredil preteklo nedeljo drugo svojo javno telovadbo, na kateri je nastopilo 34 članov in 24 članov naraščaja tako, da je vzorni nastop vzbudil občudovanje in žel vso pohvalo popolnoma zasluženo. Vrlemu načelniku bratu Zavodniku so poklonili telovadci srebrno uro z verižico. Več o telovadbi bo poročala »Mladost«.

g **Javna ljudska knjižnica** za Št. Vid in njega okolico se ustanovi ta teden. Pravila so od vlade že potrjena. S to knjižnico bo v prvi vrsti zadoščeno potrebi, grudič pa se bo omejil tudi vpliv tako nemarnega berila, kakor so knjige kot Kirchsteigerjeva »Pod spovednim pečatom«, ki jo nadučitelj Zirovnik med mnogimi drugimi, prav tako nemarnimi, posojuje svojim pristašem. »Povej mi, kaj bereš, in jaz ti povem, kaj si«, ta pregovor velja zlasti glede knjig. Zato pa, pošteni Šentvidčanje, poslušajte se pridno nove knjižnice, ki je založena z izvrstnim in poštenim berilom.

g **Kos Zirovnikove kulture** se je pokazal preteklo nedeljo, ko so naši mladeniči priredili javno telovadbo. Vse šentviško »Sokolstvo« (veliko jih ni, zato so poklicali na pomoč par ljubljanskih barab), se je zbralo pri telovadišču, kjer so poskušali motiti vzorni red in obrniti nase pozornost. Pa se jim je temeljito ponesrečilo, za to so skrbeli naši fantje. Šentvidčanje pa so meli priliko videti, kakšen cvet se zbira v »Sokolstvu«. Kar je najslabšega v Št. Vidu in njega okolici, to pobereta Zirovnik in Poličar. O ubogi starši, katerih sinovi se zbirajo krog teh ljudi! Sadovi se kažejo v posirovelosti in divjanju!

g **Zahvala.** Telovadni odsek Blaž Potočnikove čitalnice v Št. Vidu nad Ljubljano se iskreno zahvaluje vsem, ki so na ta oni

način pripomogli, da se je njegovi prireditve preteklo nedeljo v moralnem in materielnem oziru tako lepo obnesla. Zahvaljuje se bratu načelniku Zavodniku in podnačelniku Rozmanu, marljivemu tajniku Ermanu, vsem bratom telovadcem, dalje članom ljubljanskega, škofjeloškega, viškega, mengiškega, D. M. poljskega odseka; vsem gospodičnam, ki so sodelovale pri veselici, starišem in mojstrom, ki so tako množično prihiteli gledat sačeve dela naših telovadcev, in pa vsem onim, ki so darovali lepe dobrotke ali pa z darovi v denarju pripomogli, da bo novoustanovljena ljudska knjižnica, v katere korist je bila veselica prirejena, dobila lep znesek. — Članom odseka pa kličemo: vrlo, neustrašeno, brez ozira na desno ali levo, naprej po jasno začrtani poti! Na zdar! — Predsedstvo telovadnega odseka Blaž Potočnikove čitalnice v Št. Vidu.

Iz ljubljanske okolice.

Sv. Helena. Dne 25. avg. smo dobili novega župnika, častitega gospoda Ivana Rihteršiča. Pričakovala jih je šolska mladina, Marijina družba, gasilno društvo in vsa druga zastopstva. Prav lepo in neustrašeno jih je pozdravila šolska učenka in jim podala lep šopek cvetic. Novemu gospodu župniku želimo obilo blagoslova božjega. Že od meseca maja nismo imeli gospoda župnika. Ves ta čas so ob nedeljah oskrbovali službo božjo naš rojak č. g. Janez Smrekar in č. g. salezijanci. Imeli smo vsako nedeljo dve sveti maši in krščanski nauk. Vsem častitim gospodom bodi izrečena srčna hvala. Č. g. Smrekar so res pravi dobrotnik naše župnije. Postavili so nam lepo cerkev sv. Agate. Dobremu gospodu naj vse dobrotni Bog tisočero poplača! — Dne 27. avgusta je pri nas toča neusmiljeno pobila. Prizadete so posebno vasi Dolsko, Petelinje in Kamnica. Kar ni vzela suša, je pokončala sedaj toča. Sedaj smo res pomoči potrebni. Treska in hudega vremena reši nas, o Gospod!

Iz Dolskega se nam piše: po grozni suši, veliki povodnji je prišla še toča v sredo, dne 26. avgusta, proti večeru in je zbila popolnoma vse. Kar se je po suši opomoglo, leži na tleh uničeno. Po dolgih letih je obrodilo sadje bogato, danes pa, kar ni toča dol zabila, na drevju gnije. Uničen je ves pridelek celega leta. Kmetje so popolnoma obupani po toči, gospodinj so drugi dan jokale po zelnikih in po njivah, ker so videle, da je bil njih trud vse zastonj in da ni pričakovati, da bi zamogle svojo družino brez revščine preživeti. Kaj pa naš župan? Namesto da bi se v tem času brigal, kako in kje bode preskrbel ubogemu ljudstvu prepotrebne podpore, pa sklicuje svetovalce na uradne dneve, da bi kaznovali gostilničarje, pri katerih so pustne maskarade na pustni torek plesale na orgelce. Dne 1. t. m. pa je bila občinska seja, pri kateri je eden izmed odborikov predlagal, da naj se naš prejšnji gospod župnik Ivan Müller izvoli za častnega občana v zaslugo za njegovo delovanje pri mlekarji, ki je prinesla ljudstvu v kratkem času že čez 100.000 kron dohodkov v občino, in za delovanje pri hranilnici, ki tako dobro uspeva in varuje ljudstvo pred oderuštvom. Na ta predlog pa župan zagrmil kakor bi bil zblaznel: »Ne, tega predloga ne sprejemem, sejo zaključim, sejo razveljavim!« V tej razburjenosti so je odbor razšel brez podpisov sziškega zapisnika. Sedaj bomo prašali slavni deželni odbor, če je gospod župan prav postopal. Če bi bil on pripustil glasovanje, bi bili isti dan skoro gotovo razun njega vsi glasovali za predlog. Čuden župan to!

»Kmečka zveza« za ljubljansko okolico je imela zadnjo nedeljo prvi občni zbor, kakor sporočimo obširneje pri-

hodnjič, Nisem pričakoval toliko ljudstva. Okoli 300 nas je bilo. Naša poslanca gg. dr. Šusteršič in Povše sta v svojih lepil govorih razvila krasen program za kmečki stan, in posebej še za ljubljansko okolico. Da bi se to tudi kmalu uresničilo! Pa tudi nekateri kmetje so korajzno izražali svoje želje. Posebno glede učiteljstva. Može so krepko povzdigovali svoj glas. Zahtevali so krščanskih učiteljev in krščanske vzgoje. Prav tako! Prav bi pa tudi bilo, če bi kmetje to korajzno, ki so jo tam imeli, ohranili še naprej in bi »Kmečki zvezi« izražali tudi druge svoje želje. Le potem bo »Zveza« poznala potrebe vseh. Zato pišite! Vsako željo sporočite »Zvezi«. Storite to, poverjeniki — pa tudi drugi! Potem bo naša »Zveza« res živahna.

Hrušica. Stranka nezadovoljnejšev noče potrditi izida naših občinskih volitev. Vložila je priziv ali pritožbo in hoče še enkrat voliti. Ali mislite, da se bomo res še enkrat udarili? Menda ne bo treba.

Stepanja vas. V naši mirni vasi je bilo gnezdo nezadovoljnih ljudi. Pa za enkrat bodo morali že še ostati nezadovoljni, ker se vsem nikoli ne ustreže.

Solske knjige za vse šole: ljudske, obrtne, meščanske in srednje šole v najnovejših aprobiranih izdajah se dobé v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. V zalogi »Katoliške Bukvarne« izidejo tudi še pravočasno pred začetkom šole sledeče učne knjige:

Dr. Tomišek, Grška slovnica. Vez. v platno 3 K.

Dr. Tomišek, Grška vadnica. Vez. v platno 3 K 50 vin.

Dr. Svetina, Katoliški verouk za višje razrede srednjih šol. Prva knjiga: Resničnost katoliške vere. Vez. v platno 2 K 80 v.

Stroj, Liturgika. Nauk o bogočastnih obredih sv. katoliške cerkve. Vez. v platno 1 K 40 vin.

V »Katoliški Bukvarni« so dalje tudi na razpolago vsi učni pripomočki.

Katalog slovenskih muzikalij je ravnokar izdala »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Natančnega kataloga slovenskih muzikalij dosedaj nismo imeli in bo s tem katalogom našim glasbenikom zelo postreženo. — Organistom, pevovodjem, pevcem itd. bo izborna služil. »Katoliška Bukvarna« ga na zahtevo dopošlje brezplačno.

Iz raznih krajev Goreniske

Iz Krope. Slovensko katoliško delavsko društvo pri nas ima izvrsten pevski zbor. Kjer je nastopil, povsod je žel burno pohvalo. Pevskemu društvu v čast moramo pa povedati, da hoče vrlo še napredovati. Odkar je vodstvo pevskega zbora prevzel g. nadučitelj Josip Plesničar, se ta napredek vidno pozna. Zato mramo pohvaliti gospoda pevovodja in ves pevski zbor. Katoliškemu delavskemu društvu pa moramo le častitati, da ima tako izborne moči in takega pevovodjo. Upati na smemo, da bo tudi novi g. pevovodja varoval katoliška čustva društva in pevskega zbora, kakršna je dosedaj vedno imelo in kar je sam tudi svečano obljubil. V tem pričakovanju ta napredek katoliškega delavskega društva toplo pozdravljamo.

g »Kmečka zveza« za Kranj-Škofja Loka ima svojo odborovo sejo v ponedeljek, 14. septembra, popoldne ob 1. uri v prostoru »Hranilnice in posojilnice« v Kranju. Poleg odborikov se vabijo vsi glavni zaupniki zveze in župani okraja.

Narodno gospodarstvo

2. Varčno gospodarstvo s krmo.

S krmo je treba v takih letih silno varčno gospodariti. Nič se je ne sme zgubiti po nemarnem. Vsaka bilka naj se skrbno porabi.

Za varčno gospodarstvo je pa treba sledečega ravnanja pri krmi:

- a) namesto cele krme naj se poklada rezanica. Rezanica je potrebna tudi zaradi tega, da se različna krmila lahko mešajo in da živina manj okusne krme ne more puščati;
- b) krma naj se pripravlja za pokladanje s tem, da se soli in zabeli z močnimi krmili. Le na ta način se da tudi manj okusna in težje prebavna krma izkoristiti in dobro porabiti;
- c) namesto po trikrat naj se le po dvakrat živini poklada, ker pri goveji živini popolnoma zadostuje dvakratno pokladanje. Zjutraj bodi glavno krmiljenje, popoldne manj izdatno. Pri dvakratnem krmiljenju se manj krme shodi, razvleče in pogubi;
- d) posebno važno je, da vpeljemo tudi natančni red za pokladanje in da damo živini dan za dnevom enako veliko krme.

Vsa spravljena krma naj se primerno razdeli za celo zimo in naj se tako poklada, da jo dobiva živina skozi celo zimo v enakih množinah. Tak red je prijeten za tistega, ki poklada krmo, posebno pa ugaja živini, ki se ob rednem krmiljenju veliko bolje počuti, kakor vidimo to tudi pri vojaških konjih.

Če odmerjamo krmo, računamo navadno tako-le: Za vsakih 100 kg žive teže je treba živini poprek 3 kg suhe krme (ali štirikrat toliko zelene krme ali korenstva). Če je krava n. pr. 400 kg težka, potrebuje potemtakem 12 kg suhe krme (rezanice) na dan, če je 500 kg težka, 15 kg itd. Seveda bo treba letos marsikomu zmanjšati to množino, da bo izhajal. Rezanica naj se v prvo tehta, potem pa meri in daje na koše. To pa vedno, ker bomo na ta način največ privarčevali.

3. Nakup sena.

Če se dobi seno — seveda dobro seno — po primerno ugodni ceni, potem se v letih pomanjkanja na vsak način priporoča, da ga kupujemo in da se na ta način kolikor mogoče varujemo pred prisilnim prodajanjem živine. Le žal, da ga je v letih pomanjkanja težko dobiti, da je silno drago in da so podpore iz javnih sredstev navadno prenizke in zato dosti premalo izdatne. Letos so gospodarji mnogo sena — ki se ima kupiti z državno podporo — naročili potom županstva in bi bilo zato nujno želeli, da ga tudi dobe po ugodni ceni in v primerno dobri kakovosti. Omeniti pa je, da bi ga morali gospodarji ob letošnjem splošnem pomanjkanju krme tudi toliko naročiti, da se pokaže pomanjkanje res v pravi luči. Ali znani so mi slučajji, da so dobri posestniki naročili po 15 meterskih centov, torej še toliko ne, kolikor ga rabi ena krava čez zimo. Tako se ne spričuje pomanjkanje!

4. Nakup močnih krmil.

V takih letih, ko si moramo pomagati s slamo in z manj vrednimi krmili, je na vsak način potreba, da vzamemo za pomoč tudi močna krmila, kakor n. pr. lanene tropine, sezamove tropine, otrobe itd. Taka krmila napravijo slamo okusnejšo in bolj tečno. Potrebna močna krmila naj se skupno naroče, v celih vagonih, da so ceneja in da vožnja manj stane.

Takisto važno je, da jemljemo za pomoč sol in klajno apno in bi bilo nujno želeti, da se tudi sol v takih slučajih ceneje dohji kakor navadno.

5. Izkoriščanje jesenske paše in zelene krme.

Letos je treba jesensko pašo do zadnjega izkoristiti in do čistega porabiti. Zelišča na paši, ki jih živina pušča, a so sicer zdrava, naj se poškrope s slano vodo, da jih živina pobere. Z dolgo jesensko pašo po travnikih, pašnikih in gozdih se da mnogo krme prihraniti za zimo.

Tu je omeniti tudi naprave pušljev za zeleno krmo. Razno grmovje in listnato drevje daje čisto dobro krmo, ako se veje porežejo in polože živini. Tako n. pr. dajejo jesen, hrast, bukev, javor itd. dobro in porabno krmo.

6. Skrb za zgodnjo pomladno krmo.

V letih pomanjkanja je posebno važno, da skrbimo za zgodnjo zeleno krmo v prvi spomladi. Priporočila se zaradi tega, da sadne vrtove dobro pognojimo, zlasti z gnojnico. Dobro pognojena trava nam daje najprvo zeleno krmo. Ravno tako se priporočila pa tudi setev zimske rži za zeleno krmo. Zimka rž daje na njivah najzgodnejšo zeleno krmo in bogato košnjo.

7. Prodaja živine.

Z vsako prisilno prodajo živine trpi gospodarstvo, kajti živine nimamo samo zaradi tega pri gospodarstvu, da nam spravlja krmo v denar, ampak redimo jo tudi zaradi tega, da nam pomaga pri gospodarstvu s svojim gnojem in delom. Res je to, da ima biti v današnjih razmerah gnoj postranski pridelek ali navsezadnje je gnoj vendarle vir novih pridelkov, novih dohodkov in je za vsako gospodarstvo neobhodno potreben.

Če ni živine, pa tudi gnoja ni. V umetnih gnojilih imamo sicer jako važna pomožna gnojila, ali s samim umetnim gnojem se pri nas ne da gospodariti. Vse to je imeti v čisljih, kadar se odločujemo za prodajo živine. Pomisliti je tudi, da živina ne zraste čez noč, da je njena prireja počasna, kakor tudi to, da živina nima sedaj nobene prave cene in da ji bo cena na spomlad močno poskočila. Zato naj se pa proda le to, kar se mora, kar ni mogoče rediti čez zimo. Proda naj se v tem slučaju slabšo in manj vredno živino. Najlažje se odda mlada jalova goved, najtežje dobro plemeno goved.

8. Pomanjkanje gnoja.

Naravni nasledek pomanjkanja krme je pomanjkanje gnoja in z ozirom na

manjšo vrednost raznih krmil, ki se morajo v takih letih pokladati, tudi slabša vrednost gnoja. Gnoj je pa glavni pogoj za vzdrževanje zemljine rodovitosti. Zato pa letošnje pomanjkanje krme ne pomeni samo velike izgube v živinoreji, ampak tudi v poljedelstvu. Vsa naša skrb se mora letos obračati na to, da ravnamo kar najskrbneje z gnojem in da porabimo za gnoj vse, kar se da dobiti. Skrbeti je za nastil in za to, da se pridelanega gnoja in gnojnice nič ne pogubi.

9. Nakup umetnih gnojil.

Da se čimpreje poštavna škoda, ki jo je napravila suša po naših travnikih in deteljiščih, je nujna potreba, da se travniki dobro gnoje. Le s tem bomo dosegli, da se bo ruša zgostila, košnje pa zopet izboljšale. Zato se pa nujno priporočila poraba umetnih gnojil, ki so izkušeno dobra za jesensko gnojenje travnikov.

Vse to je tista samopomoč, ki nam je letos neobhodno potrebna, ako hočemo obvarovati našo živinorejo prevelike izgube in lažje prestatu udarec, ki ga je zadel letošnja suša našemu kmetijstvu.

Ravnatelj V. Rohrman.

LISTER.

SKOPUH.

Spisal Zorislav.

Smrekarjev Lovro je bil znan po celi Beli Krajini. Kako bi tudi ne bil? Vsako leto je obhodil po dvakrat, trikrat, včasih tudi po petkrat svojo krasno ožjo domovino. povedati pa moramo, da Smrekarjev Lovro ni bil turist, da bi lazil na par sto metrov nad morjem ležeče hribe, da bi hodil občudovat našo metropolo, beli Črnomelj, da bi si šel ogledovat starodavno Metliko in razne vasice in trge. Ne, Smrekarjev Lovro je hodil izterjavat po celi Beli Krajini zaostale obresti, Dasi ni znal pisati, vendar je vedel natančno, koliko mu je kdo dolžan in kedaj je komu potekel rok za obresti. V neki stari knjižici je delal nekake čudne kvake, katerih ni nihče razumel, razun njega. No, zato se je tudi zgodilo po njegovi smrti, da je več malih dolžnikov lahko zatajilo svoje dolgovne in se rešilo oderuških rok Lovretovih dedičev.

Ljudje so pravili, da je ogromno Smrekarjevo imetje naraslo iz nič. Da, in to bi bilo tudi verjetno, ker Lovro je prvič dajal po 10 odstotkov in se drugič ni nikoli prazen vrnil domu. Bodisi da je kje na cesti našel kakšen star, skrivljen in zarujavelj žebelj, bodisi da je našel kje kaj potrebnega, strtega in pohabljenega orodja, on je vse pobral in nesel domu. »Čez sedem let vse prav pride«, je vedno tolažil sam sebe, ko ga je kako breme težilo, ko ga je nesel domov. In res se je videlo, da zna Lovro vse spraviti v denar. Hlepel ni namreč po ničesar drugemu, kakor po denarju, denarju in zopet denarju. Rajši je

stradal, trpel lakoto in žejo, samo da mu ni bilo treba trošiti denarja. Včasih mu je kdo omenil, da naj si bolj skrbi za dušo, nego za posvetno blago, saj tega tako ne bode mogel s seboj vzeti, pa on se je malo zmenil za take in enake opazke. Delal je vedno in se trudil in pehal ter grabil denar.

Bilo je v hudi zimi o Božiču. Papežev France je sedel v svoji precej prostorni, vendar ubogi koči in prebiral ravnokar izšel koledar družbe sv. Mohorja. Poleg njega so skakali nedorasli otroci in uganjali svoje burke.

»Dober dan!« pozdravi Smrekarjev Lovro stopivši v sobo in prisede k Francetu.

»Bog daj, Bog!«

»Uh, mrzlo je mrzlo! Pa, da ne bom po nepotrebem govoril, ti povem, po kaj sem prišel. Sedaj je potekel rok za obresti, in treba ti je dati šestdeset kronic od tistih šesto kron, ki sem ti jih posodil! denarja jako potrebujem, daj mi kaj!«

»Ne morem, Lovro, ne morem! Pridite čez štirinajst dni, ko bom prodal prašiča, pa Vam vrnem!«

»Uh, že zopet ne moreš dati! Zakaj si pa izposodil, če ne moreš dajati obresti?«

»Čez štirinajst dni dobite!«

»Dobro, toda ne šestdeset kronic, temveč osemdeset!«

»Zaboga, toliko ne morem!«

»Pa daj takoj!«

»Ne morem!«

»Boš pa dal šestdeset, in dvajset prištejem h glavnici!«

»To je oderušstvo!«

»Hm, dandanes je vse oderušstvo! Če nočeš dati, grem k sodniji!«

»Ne, k sodniji pa ni treba hoditi!«

»Grem, če nočeš dati! Vrniti mi boš moral ves dolg, poleg tega boš imel še več drugih stroškov!«

»Dajte se no pregovoriti!«

»Ne, niti za vinar ne odneham! Torej hočeš ali ne?«

»Moram, če tudi nočem!«

»Dobro, France, ti si mož! Sedaj pa pripravi kaj kosila!«

In žena Papeževega Franceta je morala zaklati purana, France sam pa princisti bokal vina, samo da ne bi šel Lovro k sodniji.

Lovro se je dobro najel in tudi precej nalezal rujnega vinca. Ko je šel domu, ga je precej grelo, in sedel je v sneg, da se nekoliko ohladi. Ko je potem vstal, so mu bile noge zelo težke; kar stesati ga je začelo od mraza. Komaj, komaj je prilezel do doma, kjer se je vlegel na skrinjo, v kateri je ležalo njegovo bogastvo. Mrzga je stresal čim dalje bolj. Skoro se je začel kesati, da je šel od doma, toda hitro se je potolažil z mislijo, da je pridobil dvajset kron na tako lahek način. In za eno krono hotel je on prehoditi celo Belo Krajino, tudi v tem snegu in mrazu. Z mislijo: Dvajset kronic več, je zaspal in se ni več vzbudil . . .

Minilo je par dni, ne da bi kdo vedel, kaj se je zgodilo s Smrekarjevim Lovretom. Tedaj pa je prišel Kovačev Janez k njemu, da mu plača obresti. Ko ni mogel

Lovreta priklicati, je vlomil vrata, in — o groza — videl je Lovreta mrtvega ležati poleg skrinje z denarji, katero je krčevito objemal. Janez je poklical sosede in ti so poklicali sorodnike, kateri so hitro odprli skrinjo in prešteli denar.

Drugi dan so Lovreta pokopali. Njegovi bližnji in daljnji sorodniki so se pa začeli tožariti, kdo bo več dobil. Šlo se ni za desetake, za katerega je Lovro življenje dal, ampak za stotake, da, za tisočake.

Ko je Papežev France čul novico o smrti svojega oderuha, je vskljknil: »Saj bi lahko doma ostal, čez štirinajst dni bi mu itak vse povrnil! Pa, vedel je, da me bo odril za desetak in zato je prišel! Pa Bog že ve, kateri kozi rog odbije!«

Drugi ljudje so pa govorili: »Kaj mu pomaga ves denar, ko pa ni prejel že več let svetega obhajila in ga tudi ob smrtni uri ni. Kaj pomaga človeku, če ves svet prižobi, svojo dušo pa pogubi?«

Drugi zopet: »Ne sodite, da ne boste sojeni!«

Hm, eno je gotovo! Če ne bi Lovro tako hlepel po denarju, bi gotovo še ne umrl. Denar, za katerim je hlepel celo svoje življenje, ga je spravil v grob!

Iz raznih krajev.

n Zahvala. Dne 21. avgusta t. l. je udarila trela v stolp podružne cerkve v Gorenjah. Naredila je precejšnjo škodo v stolpu in na zidovju. Zavarovana je bila pri »Vzajemni zavarovalnici« le za malo vsoto. Vkljub temu je izplačala primerno višjo vsoto, kot ji gre, oziraje se na to, da je cerkev revna. Naj ji bo tem potom izrečena iskrena zahvala. Župni urad v Studenem, dne 3. septembra 1908. Dom. Janež, župnik.

Iz Zgonika na Krasu. Občinski zastop v Zgoniku je razpuščen. C. kr. namestništvo v Trstu je dogovorno z deželnim odborom odredilo razpust občinskega zastopa v Zgoniku. C. kr. okrajni komisar je dne 25. avgusta odzvel županski urad županu Josipu Milič ter ga poveril gosp. Maksu Milič, posestniku in krčmarju v Repniču. Imenovanima oblastema je treba le izreči zahvalo na tej skrajno potrebni odredbi. Vest, da je občinski zastop razpuščen

in župan odstavljen, je sploh vso občino razveselila. Veselje so pokazali s tem, da so zvečer, dne 25. avgusta, zažigali kresove in streljali s topiči ter prižigali umetni ogenj. Hud je ta udarec za očka župana, ker se je počutil na županskem stolu kakor riba v vodi. Kaj hočete očka župana, ne bodite preveč žalostni, ker žalost človeku škoduje. Bodite prepričani, da vsaka stvar enkrat mine. Minula je tudi vaša slava — Občinarji.

Prihodnj: ponedeljek, 14. t. m., bo šel iz Št. Lorenca romarski vlak na Brezje. Romanja se udeležijo tudi sosednje župnije. V ponedeljek zvečer bo govor in pete litanijske, drugo jutro govor, maša z blagoslovom in skupno obhajilo.

ŽITNE CENE.

Cene veljajo za prodajo blaga od strani kmetovalcev.

Za 100 kilogramov.

Ljubljana, 9. sep.

Pšenica, domača	22.50
Rž	18.—
Oves	18.—
Ajda, črna	19.50
Ajda, siva	19.—
Proso, rumeno	16.—
Proso, belo	18.—
Ječmen	16.—
Fižol, koks, novi	32.—
Fižol, mandalon, novi	29.—
Fižon, robodčan	28.—

Podedovanje. Danes je dognana stvar, da podedujejo otroci vrlino in — žal — tudi napake svojih starišev. Največkrat dolže zakonski drug družega, ako se prikažejo pri otroku slaba svojstva. Tako skuša marsikateri soprog dolžiti svojo soprogo, da je dete podedovalo od nje sladkosnednost, mej tem ko mlada mati zopet zatrjuje, da bo malo dete nalik očetu — oslastnež — finosnednež. In to vse zato, ker dete rado je Nestléjevo otroško moko. Res je pač sladkosnednost in ukusnost naših malih, da hočejo vedno jesti le Nestléjevo otroško moko. Sladka papca ugaja seveda že tretjemu rodu. Sicer pa bo de te ljubljenceve sladkosnednosti gotovo vsak papa in sleherna mama vesela in srečna, ker postanejo malički ob tej sladkosnednosti lepi in močni: Tu je bila torej podedovanost materine sladkosnednosti in očetovega finojedeža brez napake.

Kratkočasnice.

Premalo jih je. Gospa: »Kaj, gospod učitelj, Vi hočete svoje zasebno poučevanje ustaviti?«

Učitelj: »Da, ker je premalo poslušalcev!«

Gospa: »Saj ste vendar rekli, da so se poslušalci podvojili.«

Učitelj: »Seveda. Poprej je bil eden, sedaj sta pa dva.«

Tehten razlog. »Že dva meseca si vnovič omožena, pa še vedno žaluješ po prvem možu. Zakaj neki to?« — »Enostavno radi tega, ker nikakor ne morem raztrgati žalne obleke.«

Že poskrbljeno. »Vzemij vendar dežnik seboj! Kdo neki hodi v Švico brez dežnika!« — »Ni treba. Imam jih ondi dovolj od zadnjega potovanja.«

! Stojte! .. Ne .. smatrate jedlino mast
Ceres :: iz :: (kokosovih orahov)
 za najboljšo? „Ceres“ mast ni le najboljša in najčistejša, ampak tudi najcenejša in najizdatnejša mast, kar jih poznam.

**Le poskusite!
 Ne boste se kesali!**

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 registrovana zadruga s omejenim poroštvom Kongresni trg št. 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4³/₄ %** to je, daje za 200 kron 9 kron 50 vinar. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, se da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Bontni davek plača hranilnica sama. ————— Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kanonik A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.

Ako hočete svoje dete

imeti zdravo, veselo in duševno se živahno razvijajoče, dajte mu **dr. Hommel-ov Haematogen**. Ne dajte si pa usiliti nobeno izmed mnogih ponarejanj! 1935 2b-1

Čudite se!

4 pare čevljev za 7 kron. Vseled nakupa velike zaloge čevljev se prodaja le kratak čas po čudovito nizki ceni. 2 para čevljev za gospode in 2 para damskih na irak z močnimi podplati, močno okovani, z izredno fino usnjato peto, zelo eleg., najn.fas., močni. Velikost v cm. Vsi 4 pari le 7 K. Pošljite po povzetju. Zamena dovoljena, tudi denar nazaj. **M. Kaufler, Krakov 109.**

Izurjeni agenti

se iščejo v vseh krajih za obisk zasebnikov. Dobra in trajna služba. Visoka provizija eventual. stalna plačila. Ponudbe na: **W. Wiesmaier, H. uptsposl. 1865 München I. 10-4**

FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani, Židovske ulice št. 7. 2049 Cenik na zahtevo zastonj. 20-1

Godbena šola Kaiser

Dunaj. 35. šolsko leto.

Operna in instrument. šola petje, klavir, orgle, vsa godala in pihala.

Sol za teorijo vse teoret stroke, godb zgodovina, pedagogika, metodika.

Tečaj za državno izkušnjo za glasovir, orgle, violino, petje, in druge predmete. — Družji 215 kandidatov zavoda državno aprobiranih. Vsprejem tudi za posamezne predmete

Tečaj za kapelnike za izobrazbo kapelnikov za koncerte in gledališče. Kandidatje imajo priliko za teledske vaje v dirigiranju orkestrrov in zborov. Po absolviranju se skrbi za službo

Oddelek za pism. - teoret 2118 pouk. 2-1

Počitniški tečaj od 15. julija do 15. septembra.

Vsako leto obiškuje šola 350 učencev tu- in inozemlja. — Prospekte zastonj in franko pisanja zavoda Dunaj VII/11 Zieglergasse 29.

Južnonemška predilnica išče več 2145 3-1

raztezalk

(Streckerinnen) dalje delavk na predpredilni stroj (Flyrerinnen) kakor tudi za predilni stroj na obroček (Trosthlerinnen) proti visoki plači.

Ravnatoko dobe **moški člani** družine delo. Potni stroški se plačajo predujemoma. Ponudbe pod **S. L. 4532** na **Rudolf Mosse, Augsburg.**

Zdravo grozdje najfin. plem. vrste, debel. jag. slad., vsak dan sveže trg. 5 kg. zavoj jrk. 3-50 K. **L. Altneu Vers-cz 44, Ogrsko 2145 3-1**

Herdani-jeva sola

z internatom, **Praga, Krakovska ul. 21.**

Prvi in najstarejši vojaški pripravilniški zavod. Tečaj za kadete se prične 13. julija. Tečaj za enoletne prostovoljce pa 2. septembra. Potrebna predizobrazba: nekaj razredov srednje ali meščanske šole. — Prospekt 1690 zastonj. 4-10

Na revmi

in trganju bolehalo-čim naznanim rad zastonj pismeno, kako sem bil ozdravljen svoje mučne, zastarele bolezni.

Karol Bader Monakovo (München) Kurfürststr. 40. 1695

Pro'in

revmatizem, trganje, celo najbolj zastarela bolezen se naglo in zanesljivo odpravi z zavzivanjem iz rasti snovij pripravilen. **Hommel-ovega olja proti protinu in revmi.** Vsako drgnjenje brez uspeha. Steklenica z navodilom K 6-1. Stevilna, sijajna priznanja.

Chem Pharm Laboratorlum KARL BFMEL, Lands-hut 109. Bavorsko. 1992 6-2

Hočete li fini rum?

tedaj naročite 1 stekl. la. Jam. rum-esence za lah-kotno samoizdel 5. litr. najfin. jamaika-ruma 1 K 20 h. — 1 stekl. liker-esence za samoizdel vsake vrste 3 lit. najfin. liker. kot: alaš-kreme, altvater, šar-treze, magador, karlovar, kislec, sep. kraj. Kaiser-birn. esenca K 1-20. 3 stekl. le 3 K. pošljite posamno stekl. le proti naprej vpsol. denar. (tudi v znakmah) 3 steklenice tudi po pov-zetju frank. na vsako poš- to z nat. vporabn. navo- dilom 2054 17-1

Hitschmann-Essenz- Erzeugung, Humpo- letz 61 Češko.

Tisoči priznalnic!

Utenca

v mizarako obrt ta- koj sprejme **Jurij Ko- šir Brod pri Novem mestu.** 2120 3-2

Izurjene šivilje za slamnike za damske slam- nike, nadšiv in podšiv išče **Siegfried Or- stein, Du-naj VI, Theo- bald gaße 13.** 2127 2-1

Delavska rodbina

za poljedelaska dela se išče. Opravilo celo leto. Poleg prostega stanovanjanja, drv in polja dobe delujoči člani v kraju navadno dnevnilno.

Sprejme se tudi **hlapec h konjem.** Več pove **grašičinsko oskrbništvu Hmelnik,** p. Novomesto, Dolenjsko. 2136 2-1

Snovi za mošt

popolno nadomestilo za jabolka in hruške v izdelo- vanje mošta. Dodatek za zboljšanje mošta. Razpo- šilja proti povzetju 2207 3-1

C. F. Schubert, drožerija, Gradec, Murplatz 10.

:: Cenike na zahtevo zastonj! :: Odobri la c. kr. splošna preskuševalnica za živila v Gradcu.

Suhe gobe (jurje)

na senčnem kraju posušene, ne prašne, kupujem, ter prosim, da se mi pošlje uzorec s ceno.

Kupujem tudi „licopodi“ (črvojedino) [rumen prah od lesa za napraševanje malih otrok], potem čisto in presejano kuminovo seme ter lepo rumen vosek. 2208 3-1

C. F. SCHUBERT Gradec, Murplatz 10.

Služba 2189 1-1

cerkvenika in organista

v **Mirni peči** na Dolenjskem je oddati. Na- stop s 15. oktobrom t. l. Dohodki do 800 K.

Župni urad v **Mirni peči, D. lenjsko.**

Na prodaj je:

1 dobro ohranjen bilard z 10 quees, cena 70 K; 2 omari, ena velika in ena mala, za spravljanje ledu; mala še dobro ohraniena, cena 20 K; velika dvodelna, cena 50 K; 2 veliki skoro novi železni peči za kurjavo s premogom (Füllöfen), cena 50 in 60 K. pri **Ivanu Wakoniggu.** 2151 1 1

Izjava.

Jaz podpisal **Matevž Urbanija** vulgo „Guzi“. posestnik iz Podbrda, obžalujem, da sem zapeljan po družih, o posojilnici in hranilnici v Moravčah govoril o nepravilnem poslovanju.

Ker sem se zdaj prepričal, da tega ne morem dokazati, kar sem govoril, prekličem svoje trditve. 2201 1-1

Na Brdu, dne 1. septembra 1908.

Matevž Urbanija.

- Zobozdravniški atelje -

dr. Edv. Globočnik

v Kranju

v hiši, kjer je lekarna

je od 16. sept. naprej slav. ob- činstvu vsak dan na razpolago.

20.000 ostankov

10-20 m dolgih, najfinejših, popolno brez napake, obel- jeni, primerni za najfinejšo telesno ali posteljno perilo

Rumburško in balist-platno po 50 v meter

Cešir za domačo obleko, bluze, pred- pasnike, otroške obleke, izborna ka- kovost, lepji nežni vzorci 38 . . .

Kanevas za posteljne prevleke, zajamč. perilno, gosta kakov., živahne barve. 80 cm širok 48 . . .

120 70 . . .

Rjuhe brez šiva, 2 m dolge, 150 cm šir. 180 . . .

Kuhinjske brisače, lahov vzorec 36 . . .

Brisače za posodo, rdeče karirane 20 . . .

oddaja po povzetju tkalnice za platno **Julij Kantor, Baby št. 8 pri Nachodu.** Neimni se pošlila 5 kg za poskušnjo — ca 45 metrov. Neugajajoče se vzame radovolje nazaj; vzorci se prilije 2215 le zavoju za poskušnjo. 1-1

Ceno češko posteljno perilo

5 kg nov. temn. K 9-60, boljše K 2-1, polbelo skubljeno K 8-1, belo K 24-1, smečnobelo, kot puh mehko skublji. K 30-1, K 36-1, K 42-1. Pošljite franko po pov- zetju. Zamena dovoljena proti povratni poštini. **Benedikt Sachsel, Lobes št. 159** pri Plznu, Češko.

Na prodaj je hiša z njivo in vrtom. Pripravna je za penzionista, ker je poleg cerkve, ali za vsakojako ob- t in trgovino. Več se izve pri **Antonu Kocjanu** v Št. Vidu pri Zatičini. 2137 3-1

Izšla je naša

Družinska Pratika

za leto 1909 s sliko sv. Družine.

Posamezni izvod 24 h, po pošti 10 h več.

Na debelo je na prodaj v Ljubljani: Kato- liška bukvarna, prodajalna „Katol. tiskovnega društva“, Ant. Krisper, Vaso Petričič, Auer- Korenčan, Iv. Kordić; v Trstu: prodajalna „Katol. tisk. društva.“

Somišljeniki! Segajte le po edini naši „Družinski Pratici!“

Prodal bom dne 15. septembra 1908 od svojega zemljišča ležečega v davčni občini Cerklje pri Kranju in Zgor. Brnik približno

20 oralov njiv in gozdov

z doraščenim lesom. — Kupci naj se zgleda 15. sep- tembra 1908 predpoldne pri g. **Josipu Jenkotu** (Babič) na Zgornjem Brniku pri Cerkljah. — Nem- cem posestvo ni na prodaj. 2197 1-1

Janko Vavken, Cerklje.

„ČAS“
 znanstvena revija, izhaja 10 krat v letu in stane po 5K na leto. Naročnino prejema upravništvo v Ljubljani.
 Leposlovnih mesečnik
„Dom in Svet“
 stane za celo leto K 10— Naroča se v Ljubljani.

Odklikovano. Ustanovljeno 1870
 Vse vrste lovskih pušk, dvocevki, risanice, trocevki, samokresovi, se kupi najceneje z najvišjim poročtvom naravnost od to-1289 varne orožja 52 12
Anton Sodja,
 Borovlje, Koroško.
 Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franko.

1917 5-5
Naprodaj je HIŠA
 z gospodarskim poslojem in zemljiščem na Kupljeniku. — Lastni vodovod, veliko sadnega drevja, gozdov, travnikov. Redi se pet goveje živine. — Več se izve pri **Ivanu Kunčiču**, lesnem trgovcu na Mlinem, pošta Bled.

Zastoj pošiljam cenik
 šivalnih strojev in koles iz kojega si naročite nov, dober in lep šivalni stroj že od 38 kron naprej. ...
Lorenc Rebolj
 Glavni trg v Kranju.
 1805 5

V Ameriko In Kanado
 najzložnejša, najcenejša in najvarnejša vožnja s **Cunard Line**
 Bližnji odhod iz domače luke
 Trata: Karpacija 22. septembra, Ultonija 29. septembra, Slavonija 13. oktobra 1908
 iz **L verp-las** Lusitanija, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta), 3/10., 24/10. Mavretanija 10/10.
 Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odiassek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

POZORI ČITAJI POZORI
Slavonska biljevina.
 Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd.
 BOLESTIM ZDRAVLJE, SLABOŃU JAKOST

 Delovanje izborne, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3K 40 v., 3 steklenice 5 K 80 v., po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od **P. JURIŠIČA**, lekarnarja v Pakracu št. 65 (Slavonija.)

Ustanovljena l. 1831. **C. kr. priv. občna zavarovalnica** Ustanovljena l. 1831.
Assicurazioni Generali v Trstu.
 Jamstveni zaklad nad **300 milijonov kron.** Do sedaj izplačane škode nad **850 milijonov kron.**
 Družba zavaruje:
 Na življenje in za doto v vseh mogočih sostavah. Tekom leta 1906 zavarovalo se je pri tej družbi 16.847 oseb na življenje za kapital nad 140 milijonov kron.
 Zoper požare, tatinski vlom, škode pri prevažanju, poškodbo zvonov in sralnih oken
 Sprejema tudi zavarovanja:
 Zoper telesne nezgode in točo.
 Pri tej družbi je zavarovan na življenje Njega svetost papež Pij X. in prevzvišeni knezoškof ljubljanski Anton Bonaventura; tudi vsa posestva Njega veličanstva cesarja avstrijskega.
 Glavni zastoj v Ljubljani: **Marijin trg, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.**

Izdelane postelje
 in rdečega posteljnega letala! Prvi dobrosopojnima. Pernice ali bislna, 180 cm dolga 116 cm široka K 18—, K 19—, K 15— in K 16— 2 metra dolga, 140 cm široka K 14—, K 16—, K 18—, K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 10 cm širok K 3—, K 3-50 in 55 4—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in K 5-60. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. 3-delni modroci iz lina za 1 posteljo K 27—, boljši K 33—.
 Pošljite se poštno prosto po povzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj se vrne po povzetju potnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobos 910
 pri Pizze na Celban.

Lastniki gramofonov
 Pri nakupu 6 plošč naenkrat ali tudi posameznih z gotovo znamko dobite eno ploščo zastoj I Izborna zaloga gramofonskih in fonografskih plošč od 11 K, oz. 40—600 K. Dobe se plošče in valjari 1226 vseh vrst. 5
Valerija Kirchner,
 Dunaj I. Kolowratring 7 — n

Vsled reduciranja produkcije se proda **500 tucatov rjuh brez šlva**
 150-200 cm velikih, obrobjenih, prve kakovosti, šest kosov za K 14-30. Priporočljive za hotele in kušiča. Krasne novosti flanel, barbens, celofra, oksforda, damasta. Posteljno, namizno perilo itd., le boljše kakor 205 vosti Vzroci zastoj 52-1
 Posebni st: Nevestine oprave, tudi: g-tove, od 00 do 15.000 kron. : Tvalnica platva in b-miša : br. **KREJCAR**, Dobruška, Češko.

Čistilnica črev na mestni klavnici v Ljubljani priporoča k bližajoči sezoni za **čreva** vseh vrst jamčno čisto oznažena, po najnižjih dnevnih cenah, le od živine, ki je pod živino-zdravniško kontrolo zaklana. Cenjena naročila izvršuje točno in resno **JOSIP BERGMANN**, Ljubljana, Poljanška cesta 83. 2138 2 1

Kleparskega pomočnika in učenca
 sprejme pod zelo ugodnimi pogoji **Simon Negro**, kleparski mojster v Cerknici pri Raketu.

Najboljši češki izvor!
Ceneno posteljno perje!
 1 kg novega, sivnega, skubljenega, dobrega gosjega perja 3 K; 1 kg boljlega 2 K 40 v., polbelega 2 K 80 v., belega 4 K, belega skubljenega 5 K 10 v., 1 kg izredno finega, snežno-belega, skubljenega 6 K 40 v. in 8 K; 1 kg sivnega puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 6 K; najfinejši prani puh 12 K. — Pri odjem 5 kg se pošlje franko.
 bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-biaga, 1 pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim račjim perjem 16 K, z izredno finim polpuhom 30 K, z najfinejšim sivim puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 v., 4 K. — Za neprimerno denar nazaj. Zamenjava dopustna. Pošljite proti povzetju od 15 K višje franko **S. BENISCH** v Dšenici št. 71 Čehy. — Ceniki zastoj in franko.

Naprodaj je več rodovitnih večjih in manjših posestev v najlepših krajih slov. Koroške.
 Obenem sta naprodaj tudi dve dobro ideoi **gostilni** s posestvi ter vsemi premičnimi namni in živino. Cene posestev so jako nizke. 1707 5
 Cenjeni kupci naj se blagovoljivo obračati na **Fr. Kamnikarja — Celovec, Victringerstrasse 1, n.**

Zastoj
 se porabijo vsako leto milijoni za zdravljenja in gotovo se poskušajo vsakovratna sredstva kakor kupeli, masaje, vrtanja itd. in ravno oni način zdravljenja, s katerim so dosegli slasti v zadnjih letih znatne uspehe namreč **zdravljenje potom elektrika** so v največ stidajih na veliko škode bolnikov premo vpoštevati in to le r d-tega, ker večina bolnikov ne pozna takega pripravnega in vspešnega samozdravljenja. Svetujemo torej vsakemu bolniku, s katerim takim k jih stojijo **nevrozost, nevralgija, reumatizem, boleini v križu in glavi, izločne in črevesne slabosti, anemija srca, obravnavati in oseh vrat slabosti**, da pošlje spodaj knjigo za nič nar. ov, le mi ma dopeljemo takoj 64 strani obsegaajo ilustrirano 2110 1-1

knjigo brezplačno
 razprava o moderni elektroterapiji.
Elektroterapevtska ordinacija
 Dunaj, I. Schwangasse št. 1, 1s/1, I. n.

Kupon za brezplačno knjigo.
 Na 6./IX. 1908
elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju,
 Schwangasse I, 1 s/1. I. nadstr.
 Prosim pošljite mi knjigo „Eine Ab-handlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kvarto.
 Ime: _____
 Naslov: _____

5000 ur zastoj.

Cenik pošllem vsakomur brezplačno in, pošto, prosto.

Kron	Kron	Kron
Rosk. pat. 3-	budilka 2-40	ura z nihal. 7-
srebr. ros. 6-	svetleča 3-	zbiht. n. zv. 9-
teles. 7-	zbiht. n. zv. 5-	z budilko 10-
srebr. dvoj. 8-	kuhinjska 3-	z godbo. 12-

levirne Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalfa, c. kr. preizk. od K 13, kakor tudi zlatnina in srebrnina po izv. tov. cenah. 3letno jamstvo. Zamena ali denar nazaj.

Max Böhmel, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/76, v lastni hiši.

Zaprteženi cenilec in veščak. — Največja in najstarejša tvrdka. — Ustanovljeno 1840 — 5000 slik v katalogu zastoj in franko.

Togovina s ljubimi in čestit.

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg 10

preparati svoje valjne zaboge, najraznovrstnejših ljubimih, čestit in lepih, kakor tudi naj-izpolnjejših ter poizkušaj jih čestit.

Hamburg-Amerika Linie

Možje traja 8 dni izredna prilika za potovanje in ostane z najnovjšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikimskimi parnikj **Amerika 24.000 ton Kaiserin Augusta-Victoria 25.000 ton** kajor do sedaj veliki parnikji z 8-12000 tonami. Pojasnila daje zastopnik: **Fr. Seunig, Ljubljana** Kolodvorske ulice št. 28. Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Gotov zaslužek

ponuja vsakomur neka dunajska banka brez kapit-ala in rizika s prodajo dovoljenih srečk. Vprašanja pod „Lose“ na Rudolf Mosse, Dunaj I. Seilerstätte 2. 2214 2-1

SANATOGEN

neobhodno potrebna krepljivo in oves-jevalno sredstvo za vse, ki se počutije :: slabe in utrujene, kakor tudi :: za nervozne in slabotne

Sijajno potrjen od več kot 7000 profes-orjev in zdravnikov. Dobiva se v le-1729 karnah in drobirjih. 6-1

Brošure razpošilja franko in zastoj :: Bauer & Co., Berlin N. W. 48. :: Glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj I., :: Fleischmarkt 1. ::

Pozor, emetice in dekleta! V moji lekarniški praksi, kakere izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšje sredstvo za rast las, to je Kapllor št. II. Isti deluje, da postanejo lasje gosti do glavi in odstra-njuje prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obtelil naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Juršič, lekarnar, Pakrac št. 65, Slavonija. Denar se pošlje napra, ali s poštnim povzetjem h 4730

Novosti Cenik franko. Novosti
1208 Zelezna pat. Roskopf-ura

5 K Jamstvo tri leta, ali : : denar nazaj. :

Do danes se je dobila za 5 K le prav navadna ponikljana ura s pa-pirnatim kazalnikom. Z velikim naporom se je sedaj posrečilo na-rediti za 5 K uro, ki gre 36 ur, teče v kamnih, ima kazalnik iz emajla, kaže natanč. na minuto, okrov iz pravega niklja, in se odpre. Srebr. ure 7 K, z dvojnimi okro-vom 10 K. — Zahte-vajte cenik zastoj.

Anton Kiffmann,

: tovarna ur, zaloga, izvoz zlatnine in : : srebrnine v Mariboru L. 6. :

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
na neshljivo polovcni naj se obrnejo
na
Simona Kmeteksa
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Posojilnica Pojasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, čistilnice, preše za sadje i. t. d. j. 1703 Edino le pri: 26-5

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta št. v. I., Valvazorjev trg št. v. 8.

in zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarn sveta, najbolje sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obračajte se na mojo tvrdko pri nakupu **stavbenih potrebačin**, portland-cementa, traverz, železniških šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic

Priložnostni nakup!

Namesto K 20-., samo K 3-50 (30.000 komadov prodanih)

stane lepa „Gloria“ srebrna s plombo 36urna anker-remontolna žepna ura, prima kolesje z lepim glavir. okrovjem s sek. kazalcem in lepo pozlač. ali posrebr. veržico z obeskom, natančno ideoča za samo K 3-50

Dalje ponujam pozlačeno, 36urno (vele-prima švicarsko kolesje) remon. uro z lepo pozlačeno veržico za samo K 5-.. — Za vsako uro triletno pismeno jamstvo. Po povzetju pošilja:

Izvoz ur KOHANE, Krakov št. 48.
Na neugajajoče denar nazaj. — Naogi so naročili po drakrat.

Naročite cenik ur
zlatnine in srebrnine, ki ga pošllem zastoj in po-1376 štnine prosto. 26 11

Velika zaloga ur, samo švicarskega izdelka. Vsaka ura je natančno preizkušena in se jamči. — Ne naročajte ur od tujih židovskih tvrdk, ampak obrnite se na tvrdko

FR. P. ZAJEC,
urar in edini zastopnik švicarske to-varne ur. — Ljubljana, Star. trg 26.

Ugodna prilika. Radi rodbinskih razmer se po ugodni ceni **proda** **lepo posestvo na Spod. Štajerskem.**

Cena je K 18.000. Naslov pove iz prijaznosti upravništvo „Domoljuba“ 2119 (3-1)

Priznana dobra delavnica iz
IZDELOVANJE OBLEK

po meri kakor tudi vseh uniform po najnovjšem 1760 kroju. 3

Priznana solidno blago in zmerne cene. Dobro blago v zalogi kakor tudi vzorci v največji izberli.

V obilna cenjena naročila se priporočam vele-spoštovanjem

Leopold Rajmer, krojaški mojster, Metlika.

Proda se 2047 4-1

enonadstropna hiša

v nekem trgu na Notranjskem. Pripravna je za kako trgovino ali obrt. — Cena okroglo 5000 kron. **Da se tudi v najem.** — Pojasnila daje upravništvo Domoljuba*.